

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

SCIENCE,
RESEARCH, DEVELOPMENT #10

Economy. Management.
State and Law

London

30.10.2018- 31.10.2018

U.D.C. 004+62+54+66+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(31.10.2018) - Warszawa, 2018. - 68 str.

ISBN: 978-83-66030-57-2

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 80 egz.

«Diamond trading tour» ©

Warszawa 2018

ISBN: 978-83-66030-57-2

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Ćekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

A. Murza (Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

Recenzenci:

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

М. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия.

INCREASING THE COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL PRODUCTION IN UKRAINE

Dziurakh Y.M. 6

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ТЕРРИТОРИАЛЬНОГО ПЛАНИРОВАНИЯ

Киселева Н.А., Живаева Ю.С., Бабичева К.В. 9

КОМПЕТЕНЦІЇ МАРКЕТОЛОГА: АНАЛІЗ РЕКЛАМНИХ ФРАНЦУЗЬКИХ МАТЕРІАЛІВ

Восколович А.В., Рудницька Н. А. 14

FACTORS OF INFLUENCE ON ONLINE RETAIL IN DIGITAL AGE

Natorina A., 17

ІННОВАЦІЇ В РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Писарева І. В., Токунова Д. С. 20

UKRAINIAN POSTCOLONIALISM AS A THEORETICAL AND PRACTICAL PROBLEM OF MODERNITY

Grabovska I., Hrabovsky S. 23

ПОБУДОВА ОПТИМАЛЬНОГО ПЛАНУ ВИПУСКУ ПРОДУКЦІЇ ЗАСОБАМИ MICROSOFT EXCELL

Потапкіна Л. В., Ніконюк А. В. 26

СОЦІАЛЬНИЙ ПАКЕТ – ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ

Максименко І.Я., Фісун Ю.О. 31

ВИЗНАЧЕННЯ ВИТРАТ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ПУАТ «КБ «АКОРДБАНК»

Зоря О.П., Дубейко Д.О. 33

ANALYSIS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF NATIONAL ECONOMIC SECURITY

Gnidina V.S. 36

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

Марченко О.А. 39

МОДЕЛЮВАННЯ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ РИНКУ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Гасій О. В., Савчук О. В. 42

**ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ**

Дмитрик А. Б., Гула І. Л.45

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я**

Тимчишин Т.М.48

**АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ЗЛОЧИН:
СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ**

Проць І. М.51

**ФОРМУЛЯРНЫЙ ПРОЦЕСС В РИМСКОМ ПРАВЕ И ЕГО ОСНОВНЫЕ
ЧЕРТЫ**

Забилова А.Ф., Мангутова А.Р.53

**ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНСТИТУЦІЇ КОРОЛІВСТВА
СЕРБІВ, ХОРВАТІВ ТА СЛОВЕНЦІВ 1921 Р.**

Чернік С.Д.56

**ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ – ЗЛОЧИН МІЖНАРОДНОГО ХАРАКТЕРУ.
ДОСЛІДЖЕННЯ АНТИСОЦІАЛЬНОГО ЯВИЩА ТА ЙОГО ПРОТИДІЯ**

Шостак Ю. О.58

**ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ СУРРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА В
РОССИИ**

Качер О. В.65

INCREASING THE COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL PRODUCTION IN UKRAINE

Dziurakh Y.M.

Assistant lecture at the Department of Administrative and Financial Management
Lviv Polytechnic National University

Ключові слова: сільське господарство, конкурентоздатність, ціна.

Key words: agriculture, competitiveness, price.

Agriculture of Ukraine at the present stage of state-building is at a critical stage of development, when agricultural production, despite of the low level of technical and technological equipment, is one of the priority sectors for the state. This negatively affects the competitiveness of agricultural products and food security of the country as a whole. At the same time, the globalization of economic relations leads to the need to find ways to increase the export potential of the agricultural sector and protect the national consumer market from food interventions by importers.

With the beginning of the implementation of Ukraine's foreign policy in the direction of European integration, the rethinking of the role of the state in the above-mentioned processes becomes actuality. In this context, the functioning factor of the European integration processes is the functioning of an effective set of mechanisms of state administration, built on the principles of flexible modernization under the influence of external and internal economic factors.

The scope of the powers of the authorities exercising managerial functions

with regard to agrarian enterprises is established by the norms of domestic legislation, which needs to be improved in the context of the signed and ratified Association Agreement between Ukraine and the EU of June 27, 2014. At the same time, the reform of the administrative and territorial structure of Ukraine, the decentralization of power and other reforms for today envisage a change in the scope of competences and regulatory and managerial functions of state executive bodies, which affects all sectors of the economy. Agility of the subjects of the agrarian sector: from the licensing of economic activity to taxation of agrarian enterprises that introduce innovative technologies to the production of agricultural products.

In the field of research on the problems of the implementation of European standards in various spheres of the Ukrainian economy, issues regarding the development of mechanisms for the development of public administration in the agrarian sector of the Ukrainian economy are not resolved. This implies the introduction of European standards into the real conditions of European integration in view of the need to increase export poten-

tial, reduce import dependence in the formation of organizational and legal instruments for improving the quality of agricultural products in Ukraine.

The current state of development of the Ukrainian economy demonstrates the gradual introduction of innovative management mechanisms by various sectors.

The reform of the agrarian sector of the economy is accompanied by the active development of legislative support, as evidenced by a significant number of regulatory acts adopted in recent years in order to increase the efficiency of the functioning of agriculture. Among them are the Laws of Ukraine: "On Agricultural Cooperatives", "On Farmers", "On Personal Peasant Economy", etc. Despite the positive changes in the legal regulation of relations in the field of agricultural production that took place during the agrarian reform period in Ukraine, it should be noted that modern agrarian legislation is not yet fully consistent with the objective needs of social development.

Agricultural protectionism, which many countries adhere to, involves the state support of the agrarian sector to ensure the competitive advantages of national agricultural products in the market. Practice convinces that agriculture in the countries of the world is subsidized in large volumes from state and non-state budgets. However, this experience has not been adequately taken into account in the process of reforming the agrarian sector of Ukraine's economy. The implementation of the model of market relations in the agro-industrial complex adopted in the 90's did not ensure the formation of

effective economic inter-sectoral relations, led to a decline in production, a sharp deterioration in the financial and economic performance of agrarian commodity producers, regardless of their ownership and management. The reason for this should be considered the imperfect study of the principles of state regulation of agricultural development, which were used in the practice of leading countries [1, p. 146].

The European model of budget support for the agrarian sector of the economy is based on three basic factors: a family-type farm, multifunctional role of the industry, and the comprehensive protection of the pricing system for food and commodity producers' revenues from market.

The state has huge opportunities to influence the processes of price regulation and control over the movement of levels and structure of prices, by the action of the whole price mechanism in the direction of achieving the equivalence of commodity-currency exchange and price parities. Nowadays in all highly developed countries of the world prices to varying degrees are under the regulatory influence not only of the market but also of the state.

Intervention of state institutions in market processes is carried out on macro-level methods of legal regulation and control of the banking and financial system, monetary and credit turnover, structural changes in the economy under the influence of scientific and technological progress, development and implementation of relevant national programs. The

state also creates favorable economic conditions and a sound legal basis for the development of entrepreneurship and market relations. From the standpoint of effectiveness, it must be noted that the price regulation should go both at the micro level (the formation of reasonable prices for products consumed by agriculture) and at the macro level – the product

market, producers and consumers incomes, infrastructure, external supply of agricultural products.

1. Levchenko N.M. (2011). Principles of state regulation of development of agroindustrial complex in conditions of integration into European space. Actual problems of the state custody sciences Ave, Kharkiv, No 1(32), P. 145-149.

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ТЕРРИТОРИАЛЬНОГО ПЛАНИРОВАНИЯ

Киселева Н.А.

доцент, кандидат социологических наук
Пензенский государственный университет архитектуры и строительства

Живаева Ю.С.

Ассистент
Пензенский государственный университет архитектуры и строительства

Бабичева К.В.

магистрант заочной формы обучения по направлению 21.04. 02
«Землеустройство и кадастры»
Пензенский государственный университет архитектуры и строительства

***Аннотация.** Целью данной публикации является освещение взаимосвязи необходимости качественной подготовки градостроительной документации с наполнением единого государственного реестра недвижимости качественными и достоверными сведениями, а также освещение корректировки градостроительных документов как приоритетного направления деятельности органов местного самоуправления.*

Ключевые слова: документы территориального планирования, генеральный план, правила землепользования и застройки, граница земельного участка, единый государственный реестр недвижимости, корректировка документов, границы населенных пунктов, территориальные зоны.

Keywords: territorial planning documents, master plan, land use and development rules, land boundary, unified state register of real estate, correction of documents, boundaries of settlements, territorial zones.

31 декабря 2017г. вступил в силу Федеральный закон № 507-ФЗ «О внесении изменений в Градостроительный кодекс Российской Федерации и отдельные законодательные акты Российской Федерации» (далее – ФЗ-507), который внес существенные изменения в порядок подготовки сведений об установлении или изменении границ территориальных зон, об установлении или изменении границ населенных пунктов для внесения их в единый

государственный реестр недвижимости (далее – ЕГРН). Согласно названному закону для этого теперь не требуется подготовка карты (плана) объекта землеустройства. Территории населенных пунктов и территориальные зоны были исключены из объектов землеустройства. Сведения о границах населенных пунктов, о границах территориальных зон вносятся в ЕГРН на основании сведений, являющихся обязательным приложением к документам

территориального планирования муниципальных образований и правил землепользования и застройки, которые должны быть подготовлены органами местного самоуправления до 1 июня 2020 года (за некоторым исключением). Обязательным приложением к документам (содержащимся в них сведениям), направляемым в орган регистрации прав, при этом являются подготовленные в электронной форме текстовое и графическое описание местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон, зон с особыми условиями использования территории, перечень координат характерных точек границ таких населенных пунктов, зон. Но нужно обратить внимание, что согласно части 3 статьи 7 ФЗ-507 органы местного самоуправления, утвердившие документы территориального планирования, которыми устанавливаются или изменяются границы населенных пунктов (в том числе вновь образованных), правила землепользования и застройки, обязаны направить в Росреестр (территориальное управление Росреестра), документы, необходимые для внесения сведений соответственно о границах населенных пунктов, территориальных зон в ЕГРН, в срок не позднее 1 января 2021 года. Статьей 7 ФЗ-507 предусмотрены переходные положения.

Исходя из выше сказанного, первоначальной целью муниципальных образований стало оперативное внесение в ЕГРН данных о границах населенных пунктов, территориальных

зон, а для этого - внесение изменений в правила землепользования и застройки и генеральный план.

Анализ имеющихся документов территориального планирования и градостроительного зонирования муниципальных образований РФ позволяет выделить следующие наиболее распространенные противоречия:

1) *пересечение установленных в проекте генерального плана границ населенных пунктов и границ земельных участков, поставленных на кадастровый учет:* утверждение генерального плана в данном случае приведет к невозможности постановки границ населенных пунктов на кадастровый учет; исправление проблемы возможно путем внесения изменений в утвержденный генеральный план, что по временным затратам соответствует повторной разработке генерального плана;

2) *несоответствие отраженной на картах проекта ситуации и зонирования территории существующему кадастровому делению:* в ряде случаев это может привести к невозможности реализации проектных решений и судебным искам со стороны собственников земель. Проблема решается либо переделкой проекта, либо своевременным внесением уточненных сведений в ЕГРН;

3) *неполное или некорректное отражение границ земель различных категорий на картах проекта, а также отнесение земель категорий, для которых градостроительные регламенты не устанавливаются (например,*

земли лесного фонда, сельскохозяйственные угодья и др.) к различным территориальным зонам с установлением для таких земель градостроительных регламентов: в данном случае принятие местными властями решений в рамках реализации градостроительных документов может привести к нарушению действующего законодательства с серьезными последствиями; проблема решается внесением изменений в проект с полным кругом согласований;

4) *неполный или некорректный учет в документах территориального планирования положений ранее утвержденных документов территориального планирования поселений, муниципальных районов, субъекта, Российской Федерации*: в лучшем случае – по такому проекту в рамках процедуры согласования будет получено отрицательное заключение и проект будет доработан; в худшем случае – утвержденный проект будет оспорен в суде;

5) *несоответствие проекта ранее утвержденным программам развития федерального, регионального или местного уровня*: после утверждения документа территориального планирования реализация таких программ будет невозможна до момента внесения изменений в документ территориального планирования;

6) *отсутствие предусмотренной контрактом цифровой картографической основы (ЦКО) или несоответствие такой ЦКО нормативным требованиям*: заметное количество про-

ектов выполняется разработчиками без создания предусмотренной контрактом ЦКО, а за ЦКО городских поселений не редко выдается созданная в векторном виде инвентаризация земель со сроком давности 8-12 лет, зачастую имеющая серьезные расхождения с современным кадастровым учетом земель в населенных пунктах; не редки случаи, когда созданная в рамках контракта ЦКО не отвечает даже минимальным установленным требованиям к созданию цифровых топографических карт и планов местности, либо когда для создания ЦКО использованы не актуальные данные дистанционного зондирования земли; в результате проект оказывается разработанным на неактуальной или отсутствующей цифровой картографической основе при том, что на оплату работ по разработке такой картографической основы муниципалитет направляет бюджетные средства;

7) *несоответствие решений заложенных в проект градостроительной документации интересам муниципалитета в части изменения категорий земель, неполного или искаженного отражения сведений о планируемых и реализуемых инвестиционных проектах, нарушения режима использования природоохранных территорий и территорий памятников истории и культуры, нарушения экологии жилых зон и др.*: подобного рода «недочеты» проектов наиболее характерны для случаев, когда финансирование разработки проекта осуществляют «заинтересованные лица»; утверждение такого проекта

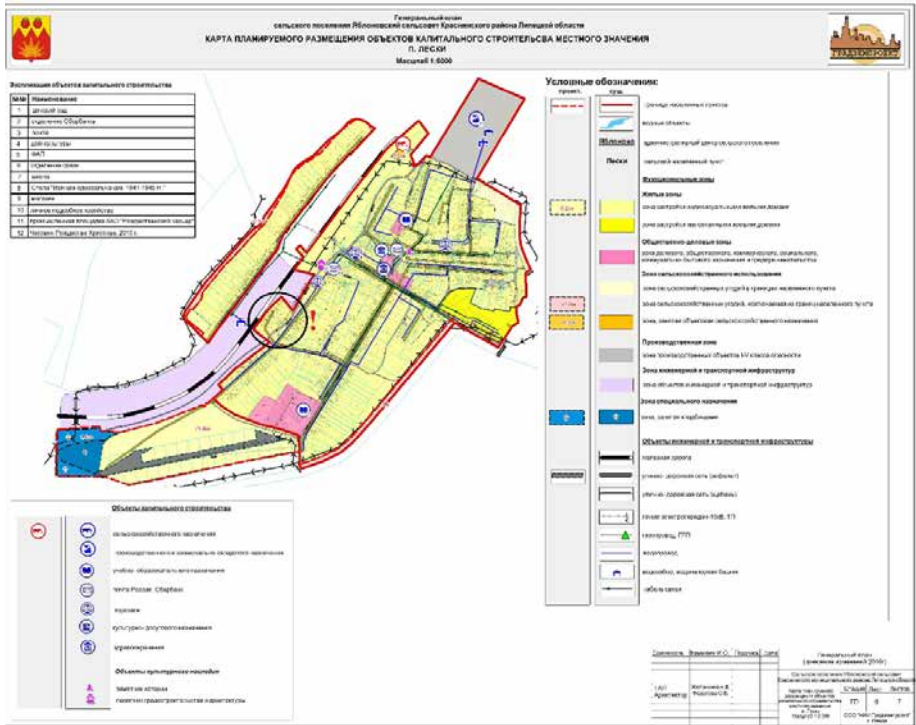

Рисунок 1- Фрагмент генерального плана сельского поселения Яблоновский сельсовет Краснинского района Липецкой области

приводит либо к остановке инвестиционных процессов в муниципалитете, либо к судебным искам со стороны граждан, интересы которых в связи с утверждением проекта были нарушены.

Можно выделить еще ряд противоречий градостроительной документации, которые становятся источниками неиссякаемых проблем для муниципальных образований. Перечень проблем можно продолжить примерами из некачественно выполненных проектов планировки и межевания территории, из недобросовестно разработанных местных нормативов градостроительного проектирования.

Ярким примером данной ситуации является утвержденный генеральный план сельского поселения Яблоновский сельсовет Краснинского района Липецкой области (рис.1) [3]. Проведя анализ градостроительной документации авторами было выявлено, что граница населенного пункта поселка Лески пересекает поставленный на кадастровый учет земельный участок (рис.2), что ведет к невозможности внесения сведений в ЕГРН о данной границе, а из-за этого, в свою очередь, возникают препятствия в исправлении данной проблемы.

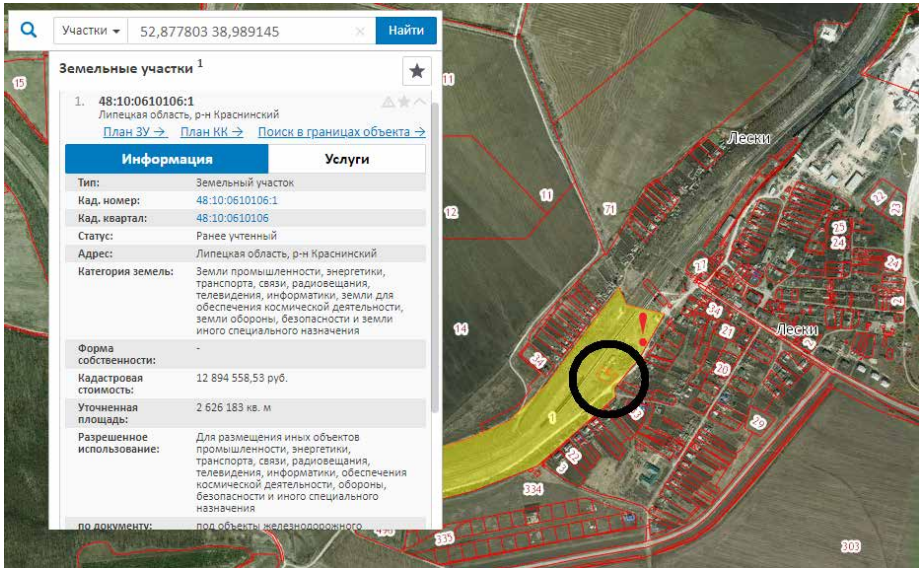

Рисунок 2- Фрагмент публичной кадастровой карты, с выделенным местом пересечения

Опять же внесение изменений в утвержденный генеральный план во времени и трудозатратам будут соответствовать повторной разработке генерального плана.

Целью данной публикации являлось освещение взаимосвязи необходимости качественной подготовки градостроительной документации с наполнением единого государственного реестра недвижимости качественными и достоверными сведениями, а также освещение корректировки градостроительных документов как приоритетного направления деятельности органов местного самоуправления.

Литература.

1. Тарakanов, О.В., Киселева, Н.А. Современные проблемы территориального планирования. Сборник статей международной научно-практической конференции, посвященной 15-летию создания кафедры «Землеустройство и кадастры» и 70-летию со дня рождения основателя кафедры, д. с. -х. н., профессора Туктарова Б.И., 2015г., с.313-316.
2. Тарakanов, О.В., Киселева, Н.А. Региональные проблемы территориального планирования//Образование и наука в современном мире. 2018г. №4 (17), С. 254-258.
3. <https://fgistp.economy.gov.ru/> - официальный сайт федеральной государственной информационной системы территориального планирования.

УДК 339.13.

КОМПЕТЕНЦІЇ МАРКЕТОЛОГА: АНАЛІЗ РЕКЛАМНИХ ФРАНЦУЗЬКИХ МАТЕРІАЛІВ

Восколович А.В.,

студент IV курсу, НУБіП України,

Рудницька Н. А.,

викладач кафедри іноземної філології і перекладу НУБіП України

У статті проаналізовано деякі аспекти і прийоми використання рекламних французьких матеріалів з метою організації успішної маркетингової політики на європейському ринку.

Ключові слова: маркетинг, рекламні тексти, слогани, міждисциплінарні зв'язки.

Keywords: marketing, advertising texts, slogans, interdisciplinary connections.

Компетенції маркетолога: аналіз рекламних французьких матеріалів

З розвитком нових технологій стає все більш популярною професія «Маркетинг» – це діяльність, яка спрямована на здобуття цілей підприємств, за рахунок максимального задоволення потреб споживачів. Важливою характеристикою маркетингу є реклама, яка розробляється відповідно до мети яка ставиться перед даною рекламою (охоплення нових ринків, збільшення кількості споживачів тощо).

Побудова тісних міждисциплінарних зв'язків менеджменту (ведення ділового листування, презентація бізнес-планів, етика ділового спілкування, маркетингу (автентична мова рекламних оголошень, мистецтво реклами, закони макро-, мікроекономіки отримання нової інформації з ін-

шововних джерел, засвоєння термінологічного мінімуму) і країнознавства (особливості менталітету і мовного культурного коду) дозволять майбутнім маркетологам бути більш успішними, технічно, професійно і культурно обізнаними фахівцями (polyvalent). Сучасний ринок потребує професіоналів, які мають різні навички і компетенції з декількох спеціальностей.

Існує певний стандарт, за яким прийнято вважати, що Франція є країною, яка вирізняється своєю витонченістю та символізує високу естетику сучасного світу. А тому в будь-якому середовищі де присутня хоч маленька згадка про Францію наявні вище згадані риси.

Виходячи із продукції рекламних кампаній, які були запропоновані на французькому ринку від загальновідо-

мих підприємств, ми підготували п'ять рекламних продуктів, які на нашу точку зору були найбільш вдалими та ефективними.

- «*Faire du ciel le plus bel endroit de la terre*» © Air France

В перекладі на українську «Зробити небеса найкращим місцем на землі».

Для уособлення «найкращого місця на землі» розробниками було відображено закохану пару, яка перебуває в досить гарному місці та, радіючи життю, неначе забувають про всі їх проблеми та незгоди. Наявний паралельний музичний супровід, від якого ще більше перехоплює дух при перегляді цього відео.

Це формує у свідомості споживача думку про те, що польоти їхньою авіакомпанією є абсолютно безпечними та бажаними як для жителів Франції так і світу в цілому.

- «*Vivre jeune*» © Evian

Великий резонанс у глядацької аудиторії викликало відео розроблене французькою фірмою виробництва мінеральної води «Evian», слоганом якої є «*Vivre jeune*», – Жити молодим.

На відео зображені люди, які після споживання води у віддзеркаленні бачили та відчували себе малюками, які сповнені сил та наснаги. Ролик справив велике враження на споживачів, адже при погляді дорослого на дитину у більшості людей з'являється почуття щастя та радості а також запевнили старше покоління що їхня вода має властивість до охолодження.

- «*Mouvement et emotion*» © Peugeot
«Рух і емоція», – саме з таким

слоганом впродовж багатьох років компанія «Peugeot» виступає на міжнародному автомобільному ринку.

Як і більшість провідних компаній, які охоплюють великою часткою ринку, вони модернізують, а також оновлюють асортимент своєї продукції. Таким прикладом є Peugeot GTI, де в рекламному роликуні поєднуються як стара модель даної марки так і оновлена. Ролик наділений почуттями мужності правильних та швидких дій цілеспрямованості – всі ці риси притаманні ідеальному чоловікові. На ці базові принципи непомітно акцентують увагу розробник, адже кожен чоловік має на меті уособлювати в собі всі ці риси.

- «*La perfection dans la vie*» © Piaget

Рекламна компанія швейцарського дому Piaget, що спеціалізується на годинниках і прикрасах «де люкс» теж є цікавим прикладом. Звертання до особливого статусу і ексклюзивного положення першої особи ми знаходимо в тексті «Досконалість у житті»: поняття досконалості, втілене в реальність завдяки мрії, наближається до реалізації у майбутнього (потенційного) клієнта. Навіть прийменник «у» занадто важливий в цьому тексті: він перетворює мрію про досконалість у реальність.

Отже, в підсумку ми дійшли висновку, що такі короткі лозунги (слогани) добре впливають на пам'ять клієнта, адже вони швидко запам'ятовуються та впливають на їх свідомість. А, тому використання даних технологій може покращити ефективність вивчення як французької мови за професійним спрямуванням, так і маркетингу [6].

Підсумовуючи можемо зазначити, що естетика реклами у Франції оперує візуальними, туманними, спокусливими та психологічними образами. Вона надзвичайно елегантна, витончена, красива та досконала сама по собі. Щоб вивести на лідерські позиції власний бізнес, знайти креативні ідеї, отримати ефективні стратегії, необхідно переконатись у силі слова та нав'язних їм образів, використовуючи багатий досвід наших партнерів.

Список використаної літератури:

1. Air France – France is in the air. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=v-ahlbWNZPk>
2. Peugeot GTI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=mGxMxhN8oHs>
3. Evian Baby&Me. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=6_u0XmgOOpk
4. Dossier: comment les marques font-elles de la publicité aujourd'hui ? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bonnegueule.fr/comment-les-marques-font-elles-de-la-publicite-aujourd'hui/>
5. Особливості сучасної реклами різних країн Європи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/63341/marketing/osoblivosti_suchasnoyi_reklami_riznih_krayin_yevropi
6. Рудницька Н.А. Інноваційні процеси в системі аграрної освіти України з урахуванням досвіду Франції // Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти №1, 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/apppfo/article/view/92502/88282>

FACTORS OF INFLUENCE ON ONLINE RETAIL IN DIGITAL AGE

Natorina A.,

PhD (Economics), Head of the Higher Education

Statistics and Analysis Department, SSI "Institute of Educational Analytics"

Keywords: online retail, consumer, factor of influence in online retail, consumer loyalty.

Digital age provides opportunities for online retailers to acquire new customers, engage better with existing customers, reduce the cost of operations, and improve employee motivation along with various other benefits that have a positive influence from a revenue and margin perspective. Therefore, study of the factors of influence on online retailers in order to optimize and increase the profitability of their activity is relevant today.

The study of the above-mentioned problems was conducted by leading Ukrainian and foreign scientists and economists, among whom: Bauboniene Z. [4], Bulax A. [1], Govindu P., Gulevičiūtė G. [4], Kim Y. [2], LaRose R. [3], Ramanaathan A., Savy'cz'ka N., Shamry'cz'ka O. [1], Zubkovy'ch A. [1]. Nevertheless, this problem requires detailed elaboration in rapidly changing market conditions. That is why the purpose of the work is to identify the factors and their possible impact on online retail in the digital age.

It is a well-known fact that digital platforms are changing the fundamental workings of many businesses. A similar, but less apparent, revolution is underway in online retail – and the speed of the

change is far greater than anything analysts predicted just a couple of years ago. It is setting new digital expectations of online retailers in terms of how they help their customers gather pertinent information to make shopping decisions and purchases.

According to recent Deloitte research [1], many online retailers fail to leverage the potential of or meet the digital expectations of their customers. That gap, the 'new digital divide,' puts at risk much more than just online retail revenue. Clearly, this gap is different in nature from the standard notion of 'digital divide' that describes socio-economic differences based on access to information technologies. Nevertheless, for online retailers, it poses a serious threat to overall revenue and a bold challenge to the way they respond to, and anticipate, customers' shopping habits and needs.

Consumers prefer to buy things online due to its convenience motive. Online retail is preferred because it offers a large portfolio of opportunities to select and access full information. Consumers cannot only access the online stores anytime; they can also compare the offerings of vendors

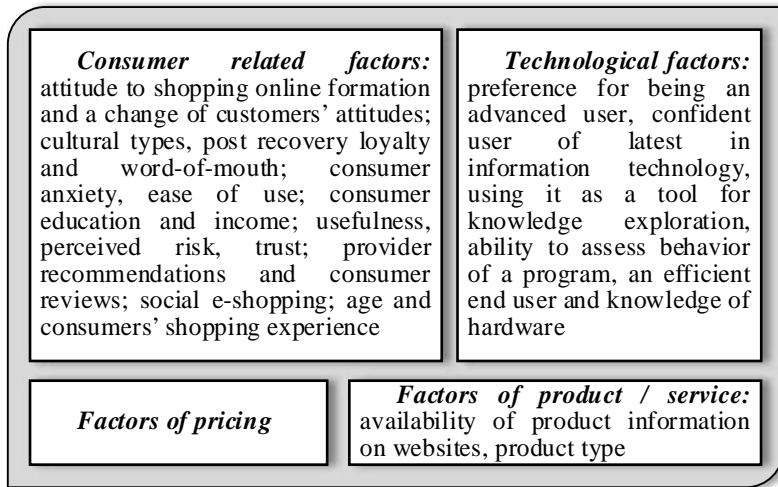

Figure – Important factors of influence on online retail (according to [4])

internationally [2]. In addition, LaRose R. [3] mentioned that constrained opening and closing times, product availability and physical location are distinguishing factors of traditional retail, but online retail is not affected by these factors.

Based on the analysis of international experience in the field of online retail [1-5], it is identified the most important factors of influence in online retail (Figure).

Also, some experts in online retailing, as [5], highlight factors that can impact on online retail in digital age: (1) competitive pricing; (2) product quality; (3) delivery time and cost; (4) online reviews (product ratings are an integral factor in the decision to purchase); (5) easy return policy; (6) loyalty rewards; (7) easy navigation; (8) word of mouth recommendations; (9) ease of checkout (checkout complexity is a key factor in a store's sales numbers).

Given the nature of online retail, where consumers are buying products sight unseen, providing personal data online, and often paying in advance, having a brand and website that consumers trust is critical. Competitive prices or delivery options can be a deciding factor when potential customers are choosing a vendor, but at the end of the day, consumers will only buy from websites they trust. Some of the most significant threats to maintaining customer trust come from outside of the organization. Finding ways to provide exceptional customer support online can lead to customer loyalty in an online environment, where it can be difficult to stand out or be remembered.

Therefore, groups of factors of influence on online retail in digital age are determined and analyzed. A possible degree of impact of factors on online retail-

ers is determined and the positive role of consumer loyalty formation for online retailers is described.

The publication contains the results of studies conducted by President's of Ukraine grant for competitive projects F75 of the State Fund for Fundamental Research.

References

1. Deloitte (2017). URL: <https://www2.deloitte.com/global/en.html>.
2. Kim, Y. (2002). Consumer value: An application to mall and internet shopping, 30, 595-602.
3. LaRose, R. (2001). On the negative effects of e-commerce: A socio cognitive exploration of unregulated on-line buying, 6.
4. Baubonienė, Ž. and Gulevičiūtė, G. (2015). E-commerce factors influencing consumers' online shopping decision, *Social Technologies*, 5(1), 74-81.
5. Vantage (2017). 9 Factors That Impact Ecommerce Sales. URL: <http://gotvantage.com/9-factors-impact-ecommerce-sales/>.

ІННОВАЦІЇ В РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Писарева Ірина Володимирівна

кандидат економічних наук

ст. викладач кафедри туризму і готельного господарства

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова

Токунова Дарія Сергіївна

магістрант 2 курсу, факультету Менеджменту

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова

Ключові слова: засоби громадського харчування, інновації, ресторанне господарство

Keywords: public catering facilities, innovations, restaurant management

Індустрія масового харчування знаходиться в процесі розвитку – зростає як кількість закладів, так і якість обслуговування. На сьогоднішній день на ринку ресторанних послуг представлена велика кількість різноманітних закладів громадського харчування: це ресторани різних стилів і концепцій, кафе, літні кафе-намети, бари; точки харчування в ділових центрах та інші. Найбільший інтерес викликають авторські ресторани «високої кухні», з'явилися ресторани і кафе-кондитерські з розвагами для дітей, перші ресторани для тварин, успішно функціонують підприємства фаст-фуд. Затребуваними залишаються кав'ярні і бари. Така різноманітність пропозицій на ринку ресторанного продукту призводить до зростання конкурентної боротьби.

Експерти відзначають, що в останні роки темпи зростання зберігалися на високому рівні, оскільки в Україні ри-

нок громадського харчування ще не досяг стадії насичення. Вони називають ринок громадського харчування в Україні одним з найменш постраждалих від кризи [1]. У тому числі через менталітет українських споживачів: для європейця абсолютно нормально економити на їжі заради нової машини чи будинку, а українцю, який відчув якісне життя, психологічно важко змінити своїм соціально-гастрономічним звичкам. І звичайно, в найбільш виграшній позиції виявляються підприємства, які прагнуть постійно вдосконалювати свою діяльність, використовуючи різні інноваційні підходи, які надають закладу унікальність, неповторність, можливість відповідати мінливим споживчим запитам і вимогам.

У виробництві ресторанних послуг основними типами інновацій є наступні [2]:

Технічні, пов'язані з впровадженням нових видів техніки, пристосу-

вань, інструментів, а також техніко-технологічних прийомів праці в обслуговуванні. Найбільш помітна тенденція в сучасній сфері послуг пов'язана з впровадженням комп'ютерної техніки, поширенням інформаційно-технологічних нововведень, що полегшують роботу з клієнтами і вдосконалити в цілому весь процес сервісного виробництва.

Організаційно-технологічні, пов'язані з новими видами послуг, більш ефективними формами обслуговування і організаційними нормами праці. Так, в деяких закладах ресторанного господарства організуються дитячі свята за участю клоунів, музичним супроводом, а також транслюються спортивні та молодіжні програми на плазмових телевізійних панелях, влаштовуються шоу з танцями живота, гостям пропонують кальян та інші.

Керуючі, орієнтовані на вдосконалення внутрішніх і зовнішніх зв'язків організації, що використовують методи і форми менеджменту. Прикладом тому є ресторани швидкого обслуговування і так звані «сімейні ресторани», де власники працюють в закладі, що їм належить. Власники незалежних ресторанів мають можливість надавати своєму бізнесу неповторні риси, імідж, а також створювати оригінальне меню, пропонувати клієнтам високий рівень сервісу.

Комплексні, що охоплюють одночасно різні аспекти і сторони сервісної діяльності. Так, при ресторані «Турандот» діє бутік, що пропонує ювелірні прикраси, годинники престижних ма-

рок, ексклюзивні аксесуари, столові прилади і предмети інтер'єру. У самому ресторані клієнтам пропонують музичний супровід заходів, послуги флористів з оформлення банкетного залу, а також виготовлення букетів на замовлення [3].

Для успішного вирішення завдань інноваційного розвитку ресторанного підприємства, перш за все, потрібно відстежувати зміни, що відбуваються на вітчизняних і світових ринках ресторанного бізнесу, звертаючи при цьому особливу увагу на основні тенденції розвитку науки і техніки.

Комплекс інноваційних заходів вимагає чималих витрат, обчислення яких є завданням маркетингового і економічного відділів. Оскільки життєвий цикл ресторанних інновацій має значну тривалість, однакова величина витрат, що здійснюються в різний час, і економічний результат, що отримується є нерівноцінними. Це протиріччя легко усунути методом дисконтування. У ринковій економіці ризики можуть бути знижені: ризик ділиться на всіх учасників інноваційного ресторанного проекту; використовується страхування; виділяються кошти на покриття непередбачених витрат. У план фінансування інноваційного ресторанного проекту повинні бути включені статті на ризики: податкові, нежиттєздатності, незавершеності ресторанної інновації.

Поряд з менеджерами і маркетингологами, до інноваційних процесів безпосередньо причетний весь персонал ресторанного підприємства. Процес впрова-

дження відбувається вертикально зверху вниз. При його успішності в цю вертикаль починають інтегруватися і споживачі. Так воно набуває можливість поширюватися шир: успіх дозволяє збільшити обсяг продажів, розширити число клієнтів і одночасно викликає бажання у конкурентів повторити успіх.

Інноваційна стратегія розвитку вибудовується на основі досвіду, врахування ризиків і впливів макро- і мікросередовища. Інвестиційна привабливість інноваційних проектів в індустрії харчування визначається мінімальними ризиками, окупністю в короткі терміни, невисокою ціною інновацій, стабільністю надходжень, високою рентабельністю, дисконтуванням.

Таким чином нові ідеї, вдосконалені ресторанны продукти і послуги,

оновлені технологічні процеси, нестандартні форми організації і управління ресторанним бізнесом змінюють імідж ресторанного підприємства, відкривають йому широкий шлях інноваційного розвитку.

Література

1. Вплив міграційних процесів на розвиток ресторанної справи в Україні сьогодні / Ю.К. Власенко, С.І. Адамчук., К.Є. Сніжицька. Інтелект. Особистість. Цивілізація, 2017. – № 14. – С. 62–69.
2. Іжевський В. Інноваційний розвиток роздрібною торгівлі та ресторанного господарства у ринковому середовищі: дис. ... канд. економ. наук. / В. Іжевський. – Львів: ЛКА, 2011. – 179 с.
3. Марвін Б. Маркетинг ресторана. Как привлечь клиента и удержать в вашем ресторане. / Б. Марвін. М: ВВРРГ, 2007. – 69 с.

UKRAINIAN POSTCOLONIALISM AS A THEORETICAL AND PRACTICAL PROBLEM OF MODERNITY

Iryna Grabovska

Candidate of Philosophy (PhD), Senior Researcher,
Taras Shevchenko National University of Kyiv

Hrabovsky Serhiy

Candidate of Philosophy (PhD), Senior Researcher,
H.Skovoroda Institute of Philosophy, National Academy of Sciences of Ukraine;

The idea that Ukraine was a colony of Russia both in its «classical» hypostasis of the Russian Empire, and in the form of the USSR as a component of the Soviet empire, is gradually but firmly established in modern socio-humanitarian Ukrainian discourse. It can be argued that researchers of Ukrainian post-colonialism have managed to prove (at least those politicians and intellectuals who are not hopelessly infected with Muscovite or do not work the Kremlin money) that Ukraine still had the status of a colony within the USSR. However, even today, a number of representatives of the Ukrainian humanities, recognizing the significance and relevance of post-colonial studies for Ukrainian society, continue to argue that such intelligence is important only for «domestic use», without being of interest to global humanities and foreign political circles.

In our opinion, this is a categorically false statement. After all, Ukrainian post-colonialism as the historical reality of the transitional post-Soviet period in the fate of Ukraine, and its study, as well as at the time of the study of so-called «classical» colonialisms – British, French, Spanish, etc., are of considerable interest to the

world, especially European science. It is precisely the study of the specificity of the transitional period after the collapse of the USSR period in the existence of post-Soviet states and the countries of the former Eastern bloc that will allow an adequate understanding of the processes and problems encountered by the Eastern European community after the collapse of the USSR. Ultimately, an understanding of the specifics of the Ukrainian post-colonial period of existence will allow answering the question «Why Ukraine and other states in the former Soviet Union, besides the Baltic states, could not become fully developed democracies, despite declarations and resources, in the end, in spite of the provisions of their constitutions, for all the time of post-Soviet existence?»

As you know, post-colonial studios began to actively develop during the collapse of the world system of colonialism, although their elements are traced in anti-colonialism from the end of the nineteenth century, including in Ukrainian territories. T. Hundorova notes that «postcolonial studios that have gained widespread popularity in the West since the 1960s have already experienced several stages of their development and now

appear not as a closed system, but as a whip of heterogeneous ideas that can be considered as alternative ways of comprehension and Reading Western Modernism. The main areas of post-colonial studies, as they have been defined today, are the study of anti-imperial strategies and ideologies, the question of globalization and the analysis of various forms of subordination (national, racial, gender, class)»[1].

With the collapse of the communist system, a new stage in the field of postcolonial research begins. It concerns the so-called «second world» countries, which include Ukraine. In the nineties of the twentieth century we can already speak of the post-colonial direction of research, the subject of which are Post-Socialist countries of Eastern Europe, in particular, the post-Soviet. «The reason for this is the understanding that the former Soviet bloc was structurally a system where mechanisms of colonization, enslavement and domination worked. So after the collapse of the Soviet Union, which functioned as an imperial structure, postcolonial studios migrate to the post-Soviet space. In this series, the experience of Ukraine, which has been in a semi-colonial dependence since the seventeenth century, and which experienced the difficult experience of totalitarian colonization in the twentieth century, is particularly applicable to the use of postcolonial methodology that masks the open and hidden mechanisms of colonial and neocolonial enslavement. That is why post-colonial studios and the approaches developed by this methodology to alternative thinking and

reading of various forms and strategies of government seem particularly relevant for the analysis of post-totalitarian consciousness»[1], – says T. Hundorova. Indeed, Ukraine has such an experience, especially since the end of the XVIII century when, with the introduction of serfdom and the cancellation of the Hetmanate, it evolved from the semi-colony into a colony within the Russian Empire.

Today, in the development of postcolonial research in independent Ukraine, two stages can be identified: 1st – 1980-90, then familiarity with western postcolonial criticism and postcolonial methodology are assimilated; 2nd – at the beginning of the XXI century, which, according to T. Hundorova, relates primarily to the translation and publication in Ukrainian of the works of E. Said and other authors of postcolonial studies: «It is noteworthy that one of the most powerful areas of postcolonial criticism, which begins to actively develop in the nineties in Ukraine, becomes a gender critic (Solomiia Pavlychko, Oksana Zabuzhko, Nila Zborovska, Vira Ageyeva, Tamara Hundorova). Then, the first acquaintance with the basic texts of postcolonial criticism (with the works of Edward Said, Gayatri Spivak, Homi K. Bhabha, Arun P. Mukgerdshi), whose fragments are published in the anthology of world literary critique, edited by Maria Zubrytska, is also the first. At the same time, in the direction of Americanism in Ukraine, interest is being generated in the problems of multiculturalism (the works of Natalia Vysotska, Tamara Denisova), post-colonial criticism pene-

trates journalism and essays (Mykola Riabchuk)»[1]. At the same time, the texts of Ukrainian researchers of post-colonialism, despite the considerable difficulties and prejudices associated with the hyperbolization in Western post-colonial studios of the racial factor, and the unshakable sympathies of some Western authors to the USSR, have already become widespread in the world. This contributes to a significantly better under-

standing of the Western intellectual and political community of Ukrainian problems. Consequently, post-colonial reality in Ukraine objectively requires the further development and deepening of post-colonial criticism.

Literature:

1. Постколоніалізм. Генерації. Культура / за редакції Т. Гундорової і А. Матусяк/
<http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/item/234-postkolonializm-heneratsii-...>

ПОБУДОВА ОПТИМАЛЬНОГО ПЛАНУ ВИПУСКУ ПРОДУКЦІЇ ЗАСОБАМИ MICROSOFT EXCELL

Потапкіна Л. В.

к.пед.н., доцент кафедри вищої математики та інформатики
ПВНЗ «Університет економіки і підприємництва», м. Хмельницький, Україна

Ніконюк А. В.

магістр

Розробимо економіко-математичну модель оптимального використання ресурсів при максимізації прибутку, для чого введемо певні обмеження. Обрахунок здійснюємо на основі даних ТОВ «Нейл», що займається випуском продукції з дроту та має у своєму розпорядженні певну кількість ресурсів: робочу силу, гроші, сировину, устаткування, виробничі площі і т.п. Візьмемо основні ресурси трьох видів: робоча сила, сировина й устаткування, які необхідні для виробництва води трьох видів. Інформація про кількість одиниць кожного ресурсу, тобто води, необхідного для виробництва води кожного виду, і про норму прибутку, яка має бути одержана від одиниці кожного виду продукції, наведена в табл. 1.

Потрібно знайти такий план випуску продукції, при якому норма прибутку буде максимальною.

Позначимо через X_1, X_2, X_3 кількість масла кожного виду. Економіко-математична модель задачі. Цільова функція – це вираження, яке необхідно максимізувати:

$$f(x) = 295,00X_1 + 986,00X_2 + 4852,50X_3$$

Обмеження по ресурсах

$$25,4X_1 + 32,3X_2 + 19,8X_3 \leq 295,00$$

$$10,8X_1 + 5,4X_2 + 21,6X_3 \leq 986,00$$

$$124,1X_1 + 109,4X_2 + 230,3X_3 \leq 4852,50$$

$$X_1, X_2, X_3 \geq 0$$

Розглянемо на прикладі технологію розробки економіко-математичної моделі оптимального використання ресурсів, застосувавши програму Microsoft Excel.

1. Спочатку підготуємо форму для введення умови (див. рис. 1).

Таблиця 1

Норми витрат ресурсів на одиницю продукції

Ресурси	цвяхи будівельні	цвяхи столярні	цвяхи шиферні	Наявність ресурсів
Трудові ресурси, люд.год/т.	25,42	32,27	19,80	295,00
Норма витрат сировини (метал), т.	10,80	5,40	21,60	986,00
Обладнання, маш.-год.	124,10	109,41	230,25	4852,50
Норма прибутку, тис.грн.	1,21	1,00	1,07	

	A	B	C	D	E	F	G
1			Змінні				
2		X1	X2	X3			
3	значення				ЦФ		
4	коэф. В ЦФ						
5			Обмеження				
6	Вид ресурсів				Ліва частина	знак	Права частина
7	Праця					<=	
8	Сировина					<=	
9	Обладнання					<=	

Рис 1. Початкова форма для введення даних

	A	B	C	D	E	F	G
1			Змінні				
2		X1	X2	X3			
3	значення				ЦФ		
4	коэф. в ЦФ	1,21	1,00	1,07			
5			Обмеження				
6	Вид ресурсів				Ліва частина	знак	Права частина
7	Праця	25,42	32,27	19,80		<=	
8	Сировина	10,80	5,40	21,60		<=	
9	Обладнання	124,10	109,41	230,25		<=	

Рис. 2. Початкові дані, які введено

2. Оптимальні значення вектора $X = (X_1, X_2, X_3)$ помістимо в комірку B3:D3, оптимальне значення цільової функції – в комірку E4.

3. Введемо початкові дані в створену форму. Отримаємо результат, показаний на рис. 2

4. Введемо залежність для цільової функції: Курсор в E4 – Курсор в «Мастер функций» – ОК. На екрані діалогове вікно «Мастер функций» шаг 1 з 2 – Курсор в вікно Категорія на категорію «Математические» – Курсор в вікно «Функции» на СУММПРОИЗВ – ОК.

В масив 1 ввести B\$3:D\$3- В масив 2 ввести B4:D4.

Готово. На екрані: в E4 введена функція, як показано на рис. 3.

5. Введемо залежність для лівих частин обмежень:

Курсор в E4 – Копіювати в буфер обміну – Курсор в E7 – Вставити із буферу обміну – Курсор в E8 – Вставити із буферу обміну – Курсор в E9 – Вставити із буферу обміну.

На цьому введення залежностей закінчено.

Далі використовуємо запускаємо «Поиск решений» через Сервис → Поиск решений з'являється діалогове вікно Поиск решений.

В діалоговому вікні Поиска рішення є три параметра:

Установить целевую ячейку
Изменяя ячейку
Ограничения

6. Позначення цільової функції.

Курсор в поле «Установить целевую ячейку»

Вводимо адрес \$E\$4.

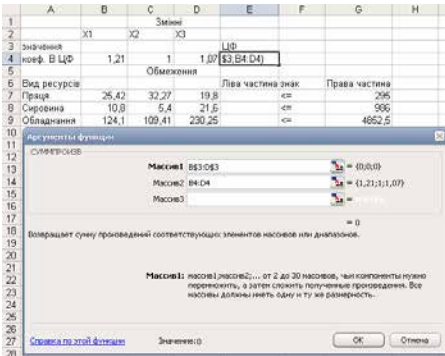

Рис. 3. Введена функція для обчислення цільової функції

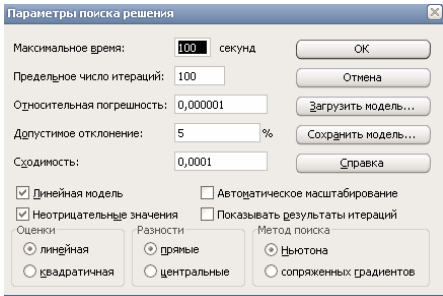

Рис. 6. Введені параметри

Вводимо направлення цільової функції: Максимальному значенню.

Вводимо адрес невідомих змінних:

Курсор в поле «Изменяя ячейку».

Вводимо адрес B\$3:D\$3.

Вводимо обмеження.

Курсор в поле «Добавить».

З'являється діалогове вікно Добавление ограничений (рис. 4).

В полі «Ссылка на ячейку» вводимо адрес \$E\$7.

Вводимо знак обмеження <=.

Курсор в праве вікно.

Вводимо адрес \$G\$7 → Добавить.

На екрані знову діалогове вікно Добавление ограничений → Вводимо решту обмежень.

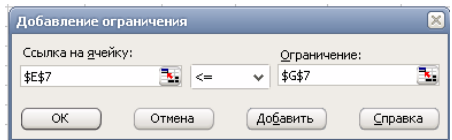

Рис. 4. Введення правих і лівих частин обмежень

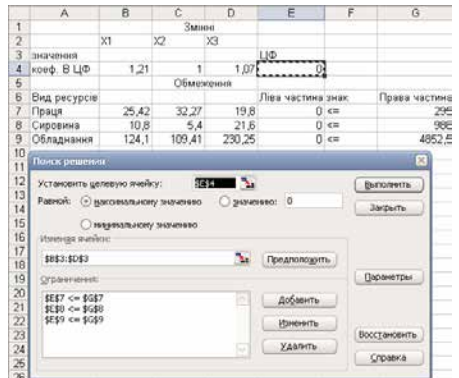

Рис. 5 Введені всі умови для рішення задачі

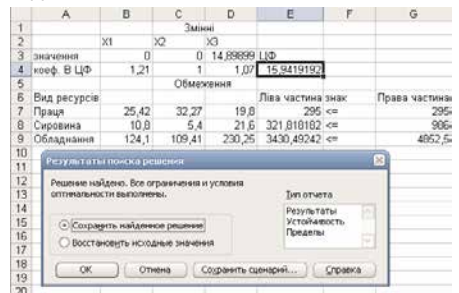

Рис. 7. Рішення знайдено

Після введення останнього обмеження натискаємо ОК.

На екрані з'являється діалогове вікно Поиск решений з введеними умовами (рис. 5).

Вводимо параметри для рішення (рис. 6).

Відкриваємо вікно Параметры поиска решений.

Ставимо галочку Линейная модель, що забезпечує застосування симплекс-методу.

Microsoft Excel 11.0 Отчет по результатам

Целевая ячейка (Максимум)

Ячейка	Имя	Исходное значение	Результат
\$E\$4	коэф. В ЦФ ЦФ	0	15,94191919

Изменяемые ячейки

Ячейка	Имя	Исходное значение	Результат
\$B\$3	значення X1	0	0
\$C\$3	значення X2	0	0
\$D\$3	значення X3	0	14,8989899

Ограничения

Ячейка	Имя	Значение	Формула	Статус	Разница
\$E\$7	Праця Ліва частина	295	\$E\$7<=\$G\$7	связанное	0
\$E\$8	Сировина Ліва частина	321,8181818	\$E\$8<=\$G\$8	не связан.	664,1818182
\$E\$9	Обладнання Ліва частина	3430,492424	\$E\$9<=\$G\$9	не связан.	1422,007576

Microsoft Excel 11.0 Отчет по устойчивости

Изменяемые ячейки

Ячейка	Имя	Результ. значение	Нормир. стоимость	Целевой Коэффициент	Допустимое Увеличение	Допустимое Уменьшение
\$B\$3	значення X1	0	-0,163707071	1,21	0,163707071	1E+30
\$C\$3	значення X2	0	-0,743883838	1	0,743883838	1E+30
\$D\$3	значення X3	14,8989899	0	1,07	1E+30	0,127513769

Ограничения

Ячейка	Имя	Результ. значение	Теневая Цена	Ограничение Правая часть	Допустимое Увеличение	Допустимое Уменьшение
\$E\$7	Праця Ліва частина	295	0,054040404	295	122,2833876	295
\$E\$8	Сировина Ліва частина	321,8181818	0	986	1E+30	664,1818182
\$E\$9	Обладнання Ліва частина	3430,492424	0	4852,5	1E+30	1422,007576

Microsoft Excel 11.0 Отчет по пределам

Целевое		
Ячейка	Имя	Значение
\$E\$4	коэф. В ЦФ ЦФ	15,94191919

Изменяемое			Нижний предел	Целевой результат	Верхний предел	Целевой результат
Ячейка	Имя	Значение				
\$B\$3	значення X1	0	0	15,94191919	0	15,94191919
\$C\$3	значення X2	0	0	15,94191919	0	15,94191919
\$D\$3	значення X3	14,8989899	0	0	14,8989899	15,94191919

Рис. 8. Звіт по рішення задачі

Ставимо галочку Неотрицательные значения.

ОК. Выполнить. В результате отримаємо діалогове вікно Результаты поиска (рис. 7).

Рішення задачі Поиска решений покажемо у формі звітів (див. рис. 8).

Отримане рішення означає, що максимальний прибуток 15,94 тис. грн.

ТОВ «Нейл» може отримати, випустивши 14,90 т цвяхів третього виду, а саме цвяхи шиферні. При цьому ресурси праці будуть повністю використовуватися, а із 986,00 т сировини, тобто металу, буде використовуватися лише 321,82 т і обладнання лише

3430,49 маш.-год. із 4852,50 маш.-год.

Використовуючи запропоновані кроки побудови оптимізаційної задачі можна знайти оптимальні рішення для проблем будь якого підприємства (визначити максимальні доходи, мінімальні витрати за заданих умов).

СОЦІАЛЬНИЙ ПАКЕТ – ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ

І.Я. Максименко, к.е.н., доц.

Запорізький національний технічний університет
м. Запоріжжя, Україна

Ю.О. Фісун, магістрант

Запорізький національний технічний університет
м. Запоріжжя, Україна

Ключові слова: виплати працівникам, заробіток, мотивація, роботодавець, пільги, праця, соціальний пакет.

Keywords: employee benefits, earnings, motivation, employer, benefits, labor, social package.

В останній час поняття соціального пакету все більш активно використовується у регулюванні трудових відносин на національному ринку праці. На сучасному етапі під соціальним пакетом розуміють надання роботодавцем працівнику благ у вигляді пільг, компенсацій, привілеїв понад розмір його основної заробітної плати.

Трудові соціальні гарантії є обов'язковими для роботодавця. Вони встановлені на законодавчому рівні і не можуть вважатися додатковим бонусом для працівника у вигляді соцпакета.

Соціальний пакет – це, по суті, все те, що роботодавець готовий надати працівникам понад гарантоване законодавством. Вартість соцпакета може доходити до половини заробітку працівника.

Проте не всі роботодавці готові «підвищувати» зарплату залежно від тенденцій ринку праці. Отже, саме соціальний пакет здатний запропонувати

цінному кадру понад звичну зарплату те, що зможе «прив'язати» його до цього місця роботи на тривалий строк.

До складу соціального пакету можуть входити:

- безкоштовний проїзд, компенсація витрат на бензин у разі використання особистого автотранспорту, доставка працівників на роботу і з роботи;

- забезпечення безкоштовним житлом іногородніх, компенсація витрат на житло (оренду житла) у випадках, не передбачених чинним законодавством;

- забезпечення безкоштовним харчуванням, а також компенсація витрат на харчування у випадках, не передбачених чинним законодавством;

- організація дозвілля (надання путівок, оплата санаторно-курортного лікування, організація туристичних поїздок, виїзних корпоративів, оплата абонементів у спортзали, басейн, квитки в театр і кіно тощо);

– подарунки для працівників і їх дітей на Новий рік (Різдво, до Дня святого Миколая), на день народження, весілля тощо;

– медичне страхування, недержавне пенсійне страхування;

– можливість отримання безвідсоткової позики;

– оплата мобільного зв'язку;

– оплата навчання у випадках, не передбачених законом;

– надання додаткових оплачуваних днів до відпустки, зменшення тривалості робочого тижня (року);

– надання можливості виконувати окремі види роботи вдома, вільний (гнучкий) графік роботи.

Також зазначимо, що доволі часто наповнення соцпакета варіюється залежно від займаної посади і стажу роботи на цьому підприємстві. Чим більше затребувані знання і спеціальність працівника, тим більший набір складових може мати соцпакет, стимулюючи таким чином підвищення продуктивності праці й оптимізуючи витрати на управління персоналом.

Тобто соцпакет є способом мотивації працівників і важелем адміністративного впливу. Це потужний і дійо-

вий інструмент в руках роботодавця та додатковий обсяг благ для працівника, який українські роботодавці вже активно використовують при реалізації своєї кадрової політики в рамках власної соціальної діяльності. Його використання сприяє формуванню в Україні сучасного, конкурентного ринку праці, створенню та розвитку засад корпоративної культури у суспільстві, підвищенню конкурентоспроможності людських ресурсів.

Література:

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”: затв. Верховною Радою України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (у ред. витягу від 01.07.2018)
2. Закон України “Про оплату праці”: затв. Верховною Радою України від 16.07.1995 р. № 1774- VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр> (дата звернення: 15.10.2018).
3. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755- VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”: затв. Верховною Радою України від 16.07.1999 р. № 996-XIV URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

ВИЗНАЧЕННЯ ВИТРАТ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ПУАТ «КБ «АКОРДБАНК»

О.П. Зоря, к.с.н., доц.

Запорізький національний технічний університет м. Запоріжжя, Україна

Д.О. Дубейко, магістрант

Запорізький національний технічний університет
м. Запоріжжя, Україна

Ключові слова: активи, банківська установа, бухгалтерський облік, зобов'язання, обліковий процес, фінансові результати.

Keywords: assets, banking institution, accounting statement, liabilities, accounting process, financial results.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «АКОРДБАНК», був зареєстрований 03 червня 2008 року. Скорочена назва ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК». Банк зареєстровано Національним банком України 04 червня 2008 року за реєстраційним номером 324 в Державному реєстрі банків. Організаційно-правова форма – Публічне акціонерне товариство. ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК» є універсальною банківською установою.

Основними контрагентами Банку є небанківські установи, підприємства малого та середнього бізнесу, фізичні особи. Банк залучає кошти від населення та суб'єктів господарювання, видає кредити, здійснює перекази платежів в Україні та за кордон, проводить операції з валютними коштами, надає банківські послуги своїм комерційним та роздрібним клієнтам. Станом на 31 грудня 2017 року ПуАТ «КБ АКОРДБАНК» представлений 58 точками прода-

жу – Головний банк та 57 безбалансових відділень.

ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК» є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (Свідоцтво учасника Фонду № 198, дата реєстрації 14.08.2008 р.). Банк здійснює банківські операції відповідно до банківської ліцензії № 245, виданої Національним банком України 07 листопада 2011 року та генеральної ліцензії і додатка на здійснення валютних операцій № 245, виданої Національним банком України 07 листопада 2011 року.

ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК» у 2017 році продовжував зниження ставок залучення коштів фізичних осіб з урахуванням наявного тренду та підвищував прибутковість та ефективність діяльності регіональної мережі відділень. Приріст активів банку з початку 2017 року склав 38%, приріст коштів фізичних та юридичних осіб 176%. За 2017 рік ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК» отримав фінансовий збиток у

розмірі 13,0 млн. грн., при цьому витрати на формування резервів під активні операції та зобов'язання склали 14,3 млн. грн.

Статутний капітал банку з початку року зріс на 111,3 млн. грн. до рівня 231,3 млн. грн. Комісійні доходи у порівнянні з 2016 роком збільшились на 45,6 млн. грн.(в 3 рази) за рахунок ефективної роботи розгалуженої регіональної мережі (57 територіально відособлених відділень). Нормативи ліквідності банку у 2017 року суттєво перевищували нормативні значення, встановлені регулятором (зокрема з початку року гроші та їх еквіваленти збільшились на 176 млн. у грн. екв.). [2]

Податок на прибуток підприємств – прямий податок, що стягується з прибутку організації (підприємства, банку, страхової компанії). [1] Банк – це підприємницька структура, метою якої є отримання прибутку. Прибуток банку залежить від багатьох чинників, серед яких виділимо екстенсивні (розширення бізнесу, збільшення обсягів залучених коштів, наданих кредитів) та інтенсивні (скорочення витрат, збільшення продуктивності праці, зменшення кількості працівників).

В даний час в Україні діє Податковий кодекс, який зазнав значних змін з 01 січня 2015 року. Він включає податок на прибуток, податок на додану вартість, податок на доходи фізичних осіб, а також інші податки і збори. Основою для визначення оподаткованого прибутку є фінансовий результат, визначений за правилами бухгал-

терського обліку відповідно до МСФЗ. Розділи, які регулюють ці податки, часто змінюються, а їх положення часто нечіткі. Також немає достатньої кількості судових прецедентів щодо цих проблем. Існують різні точки зору відносно тлумачення правових норм серед державних міністерств і організацій (наприклад, фіскальної служби та міністерства фінансів), що викликає загальну невизначеність і створює підстави для конфліктних ситуацій. Правильність складання податкових декларацій, а також інші питання дотримання законодавства підлягають перевірі і вивченню з боку ряду контролюючих органів, які в законодавчому порядку уповноважені накладати штрафи та пені в значних обсягах. Перераховані фактори визначають наявність в Україні податкових ризиків значно більших, ніж існують в країнах з більш розвинутою податковою системою. Діяльність Банку здійснюється в повній відповідності з діючим законодавством, що регулює його діяльність, і що Банк нарахував всі відповідні податки. В тих випадках, коли існує невизначеність відносно сум податків до сплати, нарахування проводиться виходячи з оцінок керівництва Банку на основі аналізу інформації, що є в його розпорядженні.

Сума поточного податку на прибуток визначається відповідно до податкового законодавства України. Витрати з податку на прибуток у фінансовій звітності складаються з поточного податку та змін у сумах відстрочених податків.

Витрати з податку на прибуток відображаються у складі чистого прибутку, за виключенням тих сум, що відносяться безпосередньо до складу інших сукупних прибутків та збитків.

Суми відстрочених податків розраховуються за методом балансових зобов'язань відносно тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відстрочені податкові активи визнаються тільки в тій мірі, в якій існує ймовірність отримання в майбутньому оподаткованого прибутку, проти якого будуть реалізовані визнані відстрочені податкові активи.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються відповідно до ставки податку, що діятиме у тому періоді, в якому буде реалізовано актив або здійснено розрахунок за зобов'язанням, базуючись на законодавчих нормах, що набрали чинність на звітну дату. Інші існуючі в Україні

податки, які нараховує та сплачує Банк протягом своєї діяльності відповідно до чинного законодавства, враховуються в звіті про сукупні прибутки та збитки в статті «Інші операційні та адміністративні витрати».

Основою для визначення оподаткованого прибутку є фінансовий результат, визначений за правилами бухгалтерського обліку відповідно до МСФЗ з урахуванням можливих коригувань, передбачених Податковим кодексом України, на які збільшується чи зменшується фінансовий результат до оподаткування. Ставка податку на прибуток залишається незмінною – 18%.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI поточна редакція – (редакція від 04.10.2018 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17)
2. Річний звіт ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК» 2017 р. URL: [http:// accordbank.com.ua/ua/247.htm](http://accordbank.com.ua/ua/247.htm)

ANALYSIS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF NATIONAL ECONOMIC SECURITY

Gnidina V.S.

student of the Department of economics and international economic relations
Mariupol State University, Ukraine

In the article on the basis of calculation and analysis of key indicators of innovative security the patterns of Ukraine's innovative development were identified and justified, the reasons for the deviation of indicators of innovative security from the criteria values were investigated.

Keywords: innovative development, innovative security, innovative enterprises, scientific-technical works, economic security.

In the context of accelerating integration processes, innovative development of Ukraine becomes a prerequisite for its competitiveness in the world markets. That is, the innovative component takes one of the leading places in the economic security of the country.

Innovative processes directly affect the stability of the economy to threats to economic security and should be aimed at the effective use of investment through domestic opportunities and attracting foreign investors. At the same time, it is very important for the economic development of Ukraine is the activation of processes in the field of innovation. That is, without calculation the level of innovative security and on this basis, ensuring its optimal level becomes impossible sustainable economic growth and increase the competitiveness of the country at the global level.

So, on the basis of Methodological recommendations for calculating the level of economic security of Ukraine (approved

by the Ministry of economic development and trade of Ukraine from 9.10.2013 № 1277), it has been analyzed the trends of innovative development of Ukraine [2] and determined the values of the components of innovative security [1; 2] (table.1.).

According to table.1, the indicator «Share of products sold in the competitive country's markets» over the past six years, ranging from 42 to 50%, this level can be called critical, that is, less than half of the products sold in markets that have signs of a competitive environment. That is, there is a gradual growth of markets with signs of dominance and monopolization, in which competition is virtually absent.

The share of the volume of scientific and technical works performed in the GDP during 2010-2016 is less than 1%, which shows a critical level of the indicator. The share of enterprises introduced innovations in the total number of industrial enterprises on average for 2010-2016 was 16,67%, that is, is within satisfactory level (more than 15%).

Table 1

Indicators of innovative component of Ukraine's security (2010-2016)

Indicator	2010 Value*		2011 Value*		2012 Value*		2013 Value*		2014 Value*		2015 Value*		2016 Value*	
The share of products sold in competitive country's markets,%	48,3	C	49,8	C	49,2	C	45,7	C	47,5	C	42,70	C	45,70	C
Proportion of the volume of scientific works in total GDP,%	0,83	D	0,73	D	0,75	D	0,77	D	0,66	D	0,62	D	0,71	D
The ratio of expenditure on scientific-technical works at the expense of the state budget,%	0,34	U	0,29	D	0,33	U	0,33	U	0,26	D	0,21	D	0,27	D
The share of firms introduced innovations in the total of industrial enterprises,%	13,9	U	16,2	S	17,4	S	16,8	S	16,1	S	17,36	S	18,90	S
The specific weight of the sold innovation products,%	3,8	D	3,8	D	3,3	D	3,3	D	2,5	C	1,40	C	1,82	C
The ratio of the number of specialists who perform scientific work, to the total employees (on 1 th. persons)	5,7	D	5,4	D	5,2	D	4,9	C	4,8	C	5,6	D	5,4	D
Share of ind-s using Internet, %	22	D	28,7	D	35,3	U	40,8	U	46,2	S	49,0	S	53,0	S

Note: calculated by the author on the basis of [2,3]. *C – critical, D – dangerous, U – unsatisfactory, S – satisfactory, O – optimal.

The share of the sold innovative products in 2010-2016 was in the range of 1,8-3,3%, which indicates the dangerous value of the indicator in 2010-2013 and critical in 2014-2016, which confirms the low level of Ukraine's participation in the international technology transfer and the high cost of acquired technologies. The value of

«the ratio of expenditure on scientific and technical work at the expense of the state budget» was unsatisfactory, then dangerous; which once again confirms the lack of funding for scientific activities at the expense of Ukrainian public funds.

An unconditionally important indicator of innovative security is the

ratio of the number of specialists performing scientific and technical work to the total number of employees. During 2010-2014, this indicator decreased from 5,7 to 4,8 people per 1000 people of the active population, and in 2015-2016 this value increased again to 5,4 people, which indicates a dangerous level of the indicator. This may be due to the insufficient prestige of the work of scientists and the low level of wages of this category of employees.

The state of innovative security also characterizes the extent of information technology coverage. The results of the household survey showed a positive trend, because in 2016 the share of people who reported that over the past 12 months they used the Internet was 53% (satisfactory level), which is 31% more than in 2010.

Therefore, the given values of indicators of innovative security indicate that the innovative sphere of activity is in crisis. None of the indicators characterizing the state of innovative security corresponds to the optimal value.

Summarizing the results of calculations of the main indicators of innovative security, it was revealed that the main factors that reduce the level of innovative security of the economy of Ukraine include: low level of innovation activity of enterprises along with an unsatisfactory level of financing from the state budget; reduction of the share of competitive

markets and the growth of the level of monopolization of individual markets; low proportion of specialists and enterprises engaged in innovation and perform scientific and technical work.

Thus, for the development of innovative-oriented economy, Ukraine must have an effective science of the world level: high-performance scientists, stable financial base, modern technological rational organization of research, development, developed system of commercialization of scientific results, in other words, science with high innovative potential.

References:

1. Офіційний сайт державної служби статистики України/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua;); Ofitsiyniy sait derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy/ [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовтня 2013 року № 1277 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://consultant.parus.ua/?doc=03WN62B99B>; Pro zatverdzhennia Methodychnykh rekomendatsii shchodo rozrakhunku rivnia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy: nakaz Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy vid 29 zhovtnia 2013 roku № 1277 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://cct.com.ua/2013/29.10.2013_1277.htm

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

Марченко О.А.

доктор економічних наук, професор кафедри економіки, управління та адміністрування Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Ключові слова: туризм, курортно-туристичні ресурси, розвиток, курортна сфера, маркетингові дослідження, державна підтримка.

Key words: tourism, resort and tourism resources, development, and resort business, marketing research, public support.

Україна володіє багатими природно-кліматичними, культурно-історичними та національно-етнографічними ресурсами, які створюють передумови для розвитку багатьох видів туризму. Більшість регіонів України має туристичні ресурси, які відносяться до всіх трьох груп, що дає можливість виходу на туристичний ринок з привабливими туристичними пропозиціями. Поступово туристичні можливості використовуються політиками, бізнесменами, вченими, спортсменами, артистами, просто рядовими громадянами з усіх країн світу, які приїждять в Україну з метою вивчення та обміну передовим досвідом в авіабудуванні, металургії, медицині, участі в спортивних змаганнях, проведенні концертних заходів та ін. В Україні вже стало регулярним проведення міжнародних і національних туристичних виставок, салонів, бірж, ярмарків, фестивалів, конкурсів, які з кожним роком залучають все більше і більше іноземних гостей.

Маючи такий ресурсний потенціал,

туризм України повинен сприяти зміцненню економіки країни, наповненню державного бюджету, зростанню добробуту українських громадян, збереженню історико-культурної спадщини, піднесенню духовного потенціалу суспільства [1].

Способи та методи впливу, які використовуються сьогодні для регулювання туристичної галузі, далеко не завжди виявляються адекватними сучасним умовам та тенденціям. Тому для зміни ситуації на краще необхідним є вдосконалення механізмів регулювання господарської діяльності з урахуванням досвіду країн з розвинутою туристичною галуззю, формування нових соціально-економічних підходів до стратегії розвитку національного туристичного комплексу і системи управління туристичними процесами як на державному, так і на регіональному рівнях. Виходячи з цього, можна описати підходи до формування стратегії розвитку туризму в Україні з виділенням пріоритетних ви-

дів (насамперед, внутрішнього, в'їзного, соціального, сільського) і напрямів державного регулювання розвитку туристичної галузі [2].

У цьому контексті видається необхідним прийняття законів, які забезпечать ефективне функціонування галузі: “Кодексу туризму”, законів України “Про сільський туризм”, “Про соціальний туризм”, Концепції розвитку українських курортів, а також внесення окремих поправок до законів України “Про туризм”, “Про місцеве самоврядування” (щодо функцій органів місцевого самоврядування в галузі туризму) тощо.

Забезпечення сталого розвитку туристичної галузі значною мірою має базуватися на модернізації інфраструктури туристичної та курортно-рекреаційної сфери. З цієї метою видається необхідним запровадити спеціальний інвестиційний режим для сприяння будівництву і реконструкції готелів та інших об'єктів туристичної інфраструктури, що має спонукати іноземних та вітчизняних інвесторів вкладати кошти у туристичну індустрію. Водночас необхідне запровадження практики прямого фінансування з державного та місцевих бюджетів заходів щодо розвитку туристичної інфраструктури, зокрема облаштування маршрутів, місць для відпочинку в лісах та гірських районах, громадських пляжів, оглядових майданчиків, центрів туристичної інформації, інформаційних стендів на дорогах тощо [3].

Зазначимо, що умовою регіональ-

ного розвитку туризму є чіткий розподіл повноважень між центральними та регіональними галузевими органами влади, а також між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування. Доцільним є делегування органам місцевого самоврядування повноважень щодо розвитку місцевого туризму: створення регіональних туристичних корпорацій, туристичних інформаційних центрів, розбудови інфраструктури, залучення інвестицій тощо. Ефективному здійсненню делегованих повноважень може сприяти створена на рівні центрального органу виконавчої влади, до компетенції якого належать питання туристичної галузі, робоча група фахівців, що на основі нормативно-правової бази України, з урахуванням зарубіжного досвіду розроблятиме конкретний план заходів для кожного окремого туристичного регіону та дасть змогу втілити його в життя.

Відомо, що самостійний розвиток туристичної галузі без суттєвої державної підтримки, який відбувався протягом останніх десятиліть, призвів до практично монополії комерційних форм та видів туризму. З метою зниження соціального напруження в галузі і в суспільстві в цілому необхідне впровадження державної політики соціалізації туристичної галузі.

Необхідно стимулювати туристичний та культурний обмін між молоддю та студентами різних країн світу й Україною, сприяти ефективному впровадженню державної політики соціалізації молоді, створити привабливий

імідж держави, зробити нашу країну відкритою для світового суспільства. Отже, як вже неодноразово зазначалося, розвиток туристичної галузі є надзвичайно актуальним для України. Унікальний комплекс історичних, культурних та природних пам'яток, значні рекреаційні можливості, які має наша держава, приваблюють дедалі більше туристів, у тому числі й іноземних. Забезпечувати належну віддачу від цього потужного потенціалу, використовувати його для активного відпочинку та оздоровлення людей можна лише за умови чіткої організації туризму, впровадження ефективних механізмів державного регулювання галузі, залучення до неї досвідчених і кваліфікованих кадрів. Виходячи зі світового досвіду необхідно, щоб законодавчі та виконавчі органи забезпечили зацікавлений підхід до розвитку туризму, щоб він став частиною

загальнодержавної гуманітарної політики і пріоритетів, враховувався при розгляді інших питань, які мають національне значення.

Проведений аналіз сучасного стану розвитку туристичної сфери в Україні доводить, що потенціал туристичної діяльності використовується неефективно, тому доцільне удосконалення діяльності цієї сфери

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Марченко О.А. Трансформації та удосконалення регіональної структури туристичної галузі: [монографія] - Херсон: Айлант, 2014. – 362 с.
2. William F. Theobald. Global Tourism. Third Edition. / F. William. – Publisher: Butterworth-Heinemann. – 2010. – 588 p.
3. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика: [навч. посіб. для студентів ВНЗ] / М.П. Мальська, В.В. Худо. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 423 с.

МОДЕЛЮВАННЯ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ РИНКУ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Гасій О. В.

к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківської справи ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» м. Полтава, Україна

Савчук О. В.

магістр спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» м. Полтава, Україна

Ключові слова: іпотечний ринок, іпотечне кредитування

Keywords: mortgage market, mortgage lending

Житлова проблема для населення України є наслідком реалізації державної житлової та соціальної політики, а також фінансової політики іпотечного фінансування. З 2016 року зниження вартості іпотечних кредитів через централізований фонд фінансових ресурсів можна було досягти шляхом компенсації укладених раніше договірних зобов'язань щодо придбання житла. Однак, на державному рівні було відмінено програму фінансування придбаного житла у пропорції 30:70. Тому, моделювання поведінки населення на ринку іпотечного кредитування на основі застосування коефіцієнта доступності житла з урахуванням факторів прямої дії на платоспроможність потенційних покупців нерухомого майна є актуальним питанням.

Здійснення поточних та прогнозних оцінок розвитку ринку іпотечного кредитування передбачає врахування таких умов [1; 2]:

- розміру наявних доходів на сім'ю (за умови кількісного її складу в три особи);
- середньостатистичної необхідної житлової площі на сім'ю в 58 м²;
- можливості отримати субсидію сім'ям, які потребують житла або поліпшення житлових умов;
- достатності коштів для сплати авансу у розмірі 30% вартості кредиту на житло;
- компенсації державою 13% від вартості кредиту;
- тривалості терміну кредитування в 15 років;
- оціночного щомісячного доходу на одну сім'ю;
- достатності необхідного щомісячного доходу для задоволення поточних споживчих потреб і сплати кредиту.

Систематизувавши офіційні статистичні дані [3; 4] про доходи домашніх господарств, рівень прожиткового мінімуму, середню вартість кредиту, середню ціну м² нововведеного житла,

отримано прогнозні моделі поведінки населення на ринку іпотечного кредитування:

1) за коефіцієнтом доступності житла у 2006-2017 роках, що коливався від 4,1 у 2011 році до 7,3 у 2016 році (2011 р. був найбільш сприятливий, коли житло можна було сплатити за 4,1 роки).

2) за коефіцієнтом доступності житла з урахуванням прожиткового мінімуму у 2006-2017 рр. Зниження показника в динаміці свідчить про його погіршення у кризові періоди та покращення у періоди стабілізації.

3) за співвідношенням наявного та оціночного річного доходу однієї сім'ї у 2006-2017 рр., що засвідчило їх невідповідність, оскільки необхідний рівень доходу перевищує наявний у понад як три рази. Так, наприклад, якби у 2017 році оціночний річний дохід на сім'ю становив 502761,60 грн., то при середній вартості житла у 2017 р. з урахуванням пільги по погашенню вартості кредитних ресурсів його можна було б сплатити за 3,9 роки.

4) за коефіцієнтом доступності житла при умові пільгового кредитування з урахуванням прожиткового мінімуму відбулося зниження доступності житла. Так, найбільш сприятливий термін сплати за житло був у 2006 р. (3,2 роки), а найменш сприятливий – у 2015 році (9,4 роки).

5) за оціночним доходом з урахуванням пільгового кредитування (враховуючи вимоги Порядку здешевлення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступним житлом громадян,

які потребують поліпшення житлових умов, при придбанні житла за власні кошти [3; 4]) коефіцієнт доступності житла коливався від 2,4 2007 р. до 5,8 у 2015 р.

6) за співвідношенням обсягів наявного та оціночного місячного доходу з урахуванням пільгового кредитування. Мінімальний розрив між цими видами доходу був у 2008 р. (423,91 грн.) та 2011 р. (422,35 грн.) при відносно низьких ставках на іпотечні кредити. Проте в інші роки різниця між цими видами доходу є великою, що свідчить про низьку ефективність застосування пільгового кредитування за наявних економічних умов та доходів громадян.

7) за коефіцієнтом доступності житла за умови пільгового кредитування та повного витрачання оціночного доходу на оплату іпотечного кредиту. Так, мінімальний термін на отримання житла у кредит був у 2007 р. та 2010 р. і становив 2,4 роки, максимальний – у 2008 р. і склав 4,5 роки та у 2015 р. – 5,8 років.

Підсумовуючи, зазначимо, що моделювання іпотечного кредитування в Україні на основі коефіцієнта доступності житла підтвердило його недоступність для більшості верств населення. На нашу думку, забезпечити житлом співвітчизників, що потребують поліпшення житлових умов, можна лише при умові підвищення реальних доходів громадян та зниження відсоткових ставок за кредитні послуги. Моделювання ринку на основі коефіцієнта доступності житла показало,

що занижений рівень доходів населення та вартість іпотечних кредитів не створюють передумов взаємодії населення і банків. Тому держава повинна приймати участь у фінансуванні програм пільгового іпотечного кредитування з метою вирішення житлової проблеми в Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Соколик М. П. Моделювання іпотечного кредитування житла для населення України / М. П. Соколик // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2009. – №26. – С. 129-142.
2. Metodology for the Housing Affordability Index [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.realtor.org/wps/wcm/connect>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/control/uk/index>

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Дмитрик А. Б.

к.ю.н., доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін
Львівського державного університету внутрішніх справ

Гула І. Л.

к.ю.н., старший викладач кафедри адміністративно-правових дисциплін
Львівського державного університету внутрішніх справ

Ключові слова: процесуальна регламентація, виконавчі органи, місцеве самоврядування, адміністративний процес.

Key words: procedural regulation, executive bodies, local self-government, administrative process.

Досвід попередніх років становлення та розвитку місцевого самоврядування виявив значні недоліки не тільки в розробленій концепції місцевого самоврядування, а й в шляхах і способах забезпечення ефективного функціонування місцевого самоврядування. Знадобилося докорінно змінити правове регулювання територіальної організації місцевого самоврядування, розширити перелік правових форм залучення населення в здійснення місцевого самоврядування, створити правові механізми зміцнення майнової бази та фінансових основ місцевого самоврядування. Реформа бюджетної децентралізації, яка розпочата змінами до Бюджетного кодексу України 28 грудня 2014 року, стала лише першим кроком, однак позитивна динаміка вказаного процесу потребує в подальшому продовження якісних змін у законодавстві України [1, с. 132].

Відповідно до положень Європейської хартії місцевого самоврядування істотно підвищується роль органів місцевого самоврядування у вирішенні питань місцевого значення в інтересах місцевого населення. У публічній політиці декларується відмова від адміністративно-командного принципу управління з елементами самоврядування і перехід до місцевого самоврядування з елементами централізованого управління.

Децентралізація, як зазначають Л. Василенко, М. Добровінський, відкриває значні перспективи для забезпечення спроможності місцевого самоврядування самостійно вирішувати питання місцевого життя, зокрема підвищення ролі громадян, їх впливу на процес прийняття й утілення рішень щодо забезпечення умов соціального та економічного розвитку суспільства. Децентралізація держав-

ної влади призведе до подальшої демократизації суспільних відносин, тому що вона передбачає не розділення країни, а створення можливостей для розвитку всього державного простору на основі пріоритету повноважень територіальних громад як джерела муніципальної, незалежної від держави влади, врешті-решт, це дасть можливість проводити демократизацію знизу догори [2, с. 125].

За визначенням В. Толкованова, у більшості європейських країн найбільш важливими завданнями проведення реформ децентралізації можна визначити такі: надання більш якісних послуг громадянам, підвищення результативності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, наближення послуг до їх споживачів (упровадження принципу субсидіарності), досягнення прозорості дій публічної адміністрації, більш активне залучення громадян до ухвалення рішень, консолідація бюджетної політики, розвиток ресурсної бази органів місцевого самоврядування тощо [3, с. 6].

Серед правових заходів управлінської практики особливе значення надається вдосконаленню правового статусу, підвищенню ефективності діяльності органів місцевого самоврядування та посадових осіб місцевого самоврядування за рахунок удосконалення процесуального механізму діяльності виконавчих органів місцевого самоврядування.

Процесуальний механізм, здатний забезпечити захист прав і законних

інтересів громадян в публічно-правових відносинах, є найважливішою правовою гарантією, що має конституційно-правову основу, і являє собою: єдність системи процесуальних засобів, за допомогою яких здійснюється реалізація права зацікавленої особи своїх прав і законних інтересів; впорядкування процесуальної діяльності суб'єктів адміністративного процесу, встановлення спеціальної процесуальної форми.

Процесуально-правовий механізм – це форми, способи, засоби, заходи, конкретні норми і установи, за допомогою яких здійснюється регулювання відносин між державною владою і органами місцевого самоврядування на основі конституційної законності та правопорядку.

Основне соціальне призначення правового механізму у взаємодії державної виконавчої влади та виконавчих органів місцевого самоврядування – розмежування повноважень в реалізації інтересів населення конкретних територій на підставі єдності принципів адміністративної процесуальної діяльності, як урегульованій адміністративно-процесуальними нормами діяльність виконавчих органів місцевого самоврядування (посадових осіб) з розгляду і вирішенню різного роду індивідуальних адміністративних справ, що виникають у сфері управління, в порядку реалізації функцій виконавчої влади.

У розширеному розумінні процесуальна діяльність виконавчих органів місцевого самоврядування (на думку

Я. Сандул, державна влада «заповнює» виконавчими органами місцевих рад орган державної виконавчої влади на рівні міста, села, селища, примусово включаючи виконавчі органи місцевих рад до системи органів державного управління відповідного рівня [4, с. 14]) це зовнішня правозастосовна діяльність виконавчих органів місцевого самоврядування, інших уповноважених суб'єктів (адміністративних органів) щодо врегулювання (дозволу) в межах їх компетенції конкретних юридичних справ, що виникають на основі матеріальних норм різних галузей права, здійснювана в передбачених процесуальними нормами несудових формах (процедурах). Як зазначає М. В. Джафарова, у такому розумінні мова йде про органи держави як органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які здійснюють виконавчо-розпорядчу діяльність [5, с. 62].

Список використаних джерел

1. Ільницький О. В. Реформа міжбюджетних відносин на шляху до бюджетної (фіскальної) децентралізації в Україні. Публічне право. 2016. № 1. С. 126-134.
2. Василенко Л., Добровінський М. Децентралізація та реформа місцевого самоврядування. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С. 123-126.
3. Толкованов В. В. Пріоритетні завдання та підходи до модернізації місцевого самоврядування на сучасному етапі: вітчизняний та зарубіжний досвід. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2017. № 1. 16 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2017_1_32.
4. Сандул Я. М. Виконавчі органи місцевих рад як суб'єкти адміністративного права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Я. М. Сандул. Одеса, 2015. 24 с.
5. Джафарова М. В. Визначення адміністративного процесу: проблемні питання правової доктрини. Наук. вісник Міжнарод. гуманітар. ун-ту. 2015. Вип. 13 (1). С. 60-62.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Тимчишин Т.М.

Кандидат юридичних наук

Львівський державний університет внутрішніх справ

Конституція України проголошує людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю. У цьому конституційному приписі передбачено здоров'я як цінність та первинну і вихідну передумову життєдіяльності кожної людини. На підставі цього серед численних прав, котрі передбачає Конституція, можна виділити право людини на охорону здоров'я як таке, що гарантує її фізичне існування і є умовою забезпечення здійснення всіх інших прав людини [1]

Для досягнення високого рівня праводисципліни суб'єктів у частині додержання норм законодавства про охорону здоров'я населення і тим самим забезпечення більш високого рівня захисту прав громадян виникла необхідність встановлення адміністративної відповідальності за порушення в галузі охорони здоров'я населення.

Адміністративна відповідальність за порушення законодавства, яким регулюється сфера охорони здоров'я, в цілому є реалізацією покарання, законодавчо передбаченого за здійснення адміністративного проступку у сфері охорони здоров'я.

Заходи адміністративної відпові-

дальності є юридичним результатом реагування на адміністративні правопорушення. Отже, такі правопорушення є підставою для адміністративної відповідальності [2, с. 31]. Адміністративна відповідальність настає у разі порушення адміністративно-правових норм, слугує найважливішим юридичним засобом забезпечення їх реального виконання, дотримання і застосування [3, с. 34].

Глава 5 розділу II Особливої частини КУпАП «Адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення» [4] включає притягнення до адміністративної відповідальності, зокрема, за такі адміністративні правопорушення: порушення санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм (ст. 42); заготівля, переробка або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції (ст. 42-2); виробництво, зберігання, транспортування або реалізація продуктів харчування чи продовольчої сировини, забруднених мікроорганізмами та іншими біологічними агентами понад гранично допустимі рівні (ст. 42-3); порушення встановленого порядку взяття, переробки, зберігання, реаліза-

ції і застосування донорської крові та (або) її компонентів і препаратів (ст. 45-1); умисне приховування джерела зараження венеричною хворобою (ст. 46); порушення вимог режиму радіаційної безпеки в місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення (ст. 46-1); порушення встановлених законодавством вимог щодо заняття народною медициною (цілительством) (ст. 46-2).

Разом із тим, слід зазначити, що, крім безпосередніх адміністративних правопорушень у сфері охорони здоров'я, визначені й опосередковані ті, які мають велике значення в контексті медичної діяльності, а саме: щодо якості виробництва медичних препаратів, які, в свою чергу, передбачені гл. 13 КУпАП «Адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації»: випуск і реалізація продукції, яка не відповідає вимогам стандартів (ст. 167 КУпАП); випуск у продаж нестандартної продукції (ст. 168 КУпАП); виконання робіт, надання послуг громадянам-споживачам, що не відповідають вимогам стандартів, норм і правил (ст. 168-1 КУпАП); випуску продаж продукції з порушенням вимог щодо медичних попереджень споживачів тютюнових виробів (168-2 КУпАП); передача замовнику або у виробництво документації, яка не відповідає вимогам стандартів (ст. 169 КУпАП); недодержання стандартів при транспортуванні, зберіганні і використанні продукції (крім харчових продуктів) (ст. 170 КУпАП) тощо.

За порушення в галузі охорони здоров'я населення адміністративним законодавством визначені такі види адміністративних стягнень, як: штраф; адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб; конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення [4]. Підвідомчість справ про адміністративні проступки щодо органів внутрішніх справ (Національної поліції України) визначена ст. 222 КУпАП. Національна поліція України розглядає справи про адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я населення, передбачені ч. 1 ст. 44 КУпАП.

Провадження по справах про адміністративні правопорушення складається із чотирьох стадій: 1) порушення справи про адміністративне правопорушення; 2) розгляд справи про адміністративне правопорушення й винесення в справі постанови; 3) оскарження (або опротестування) постанови в справі про адміністративне правопорушення; 4) виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

Складати протоколи про адміністративні правопорушення в розглядуваній нами сфері, згідно зі ст. 255 КУпАП, мають право: посадові особи виконавчих органів сільських, селищних рад, органів внутрішніх справ, органів транспорту, громадські інспектори охорони природи та ін. Перелік осіб, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення, наведений у ст. 255 КУпАП. [4].

Висновки: На підставі опрацьованого матеріалу можна визначити, що адміністративний проступок в галузі охорони здоров'я характеризується, як суспільно небезпечна, шкідлива, протиправна, винна дію або бездіяльність, що посягає на здоров'я населення та суспільні відносини у сфері обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, встановлений порядок проходження медичного огляду чи медичного обстеження, встановлений порядок взяття, переробки, зберігання, реалізації і застосування донорської крові та компонентів і препаратів, встановлений режим радіаційної безпеки в місцевостях, що зазнали радіоактивного забруднення, встановлений порядок заняття народною медициною (цілітельством) тощо та за яку чинним за-

конодавством встановлено адміністративну відповідальність

Література:

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Матіос А. В. Адміністративна відповідальність посадових осіб: монографія / А. В. Матіос. – К.: Знання, 2007. – 223 с.
3. Колпаков В. К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право): навчальний посібник / В. К. Колпаков. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 256 с
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 груд. 1984 р. № 8073-X // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ЗЛОЧИН: СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ

Проць Іванна Миколаївна,

доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін,

кандидат юридичних наук

Львівський державний університет внутрішніх справ

Незважаючи на те, що адміністративне правопорушення та злочин мають багато спільних ознак, потрібно вміти їх розмежовувати.

Поняття злочин визначено ч. 1 ст. 11 КК України: «Злочином є передбачене цим Кодексом суспільно небезпечне, винне діяння (дія або бездіяльність), учинене суб'єктом злочину» [1]. Перше, що підкреслюється в цьому визначенні, – це характеристика злочину як діяння: дії (активної поведінки) чи бездіяльності (пасивної поведінки). Аналіз ч. 1 ст. 11 КК закріплює три ознаки злочину: його передбаченість у законі про кримінальну відповідальність, суспільна небезпечність діяння та винність. В ч. 2 ст. 1 КК встановлено, що для втілення завдання для захисту суспільних відносин від злочинних посягань КК визначає, «які суспільно небезпечні діяння є злочинами та які покарання застосовуються до осіб, що їх вчинили». У цій нормі чітко простежується нерозривний зв'язок кримінальної протиправності та кримінальної караності у характеристиці злочину [3, с.73].

Відповідно до ст. 9 Кодексу України про адміністративні правопорушення адміністративним правопорушенням (проступком) визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія

чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність [2].

У ч. 2 ст. 9 КпАП визначено, що адміністративна відповідальність за правопорушення, може настати, тоді, коли ці правопорушення за своєю вдачею не тягнуть кримінальної відповідальності відповідно до чинного законодавства. Зважаючи з цього, виділяють такі ознаки адміністративного правопорушення: 1) винність – повинна бути вчинена умисно або з необережності; 2) протиправність – прямо передбачена в Кодексі України про адміністративні правопорушення; 3) адміністративне правопорушення посягає на охоронювані законом об'єкти; 4) адміністративна караність – є адміністративним правопорушенням і визнається тільки таке діяння, за яке передбачено заходи адміністративного стягнення.

Адміністративне стягнення характеризується такими адміністративними заходами як: попередження; штраф; оплатне вилучення предмета, що є знаряддям учинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, грошей, одержаних унаслідок

учинення адміністративного правопорушення; позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину; виправні роботи; адміністративний арешт.

Зіставлення понять адміністративного правопорушення та злочину дає можливість визначити їхні спільні ознаки. Сукупний характер заходів впливу має багато схожого (штраф, позбавлення спеціального права, виправні роботи у ст. 24 КпАП передбачені як заходи адміністративного стягнення, а у ст. 51 КК – як види кримінального покарання). Однак протиставлення подібних за характером діянь адміністративних правопорушень та злочинів чітко показує їх відмінність у стадії суспільної небезпечності.

Варто зауважити, що особлива важливість низки об'єктів, наприклад, основ національної безпеки України, життя, здоров'я людини, виключає визнання посягань на них адміністративними правопорушеннями. Тому державна зрада, вбивство, тяжке тілесне ушкодження можуть вважатися тільки злочинами. Посягання ж на інші об'єкти, наприклад власність, громадський порядок, господарську діяльність, можуть бути як злочинами, так і адміністративними правопорушеннями.

Однак у цих випадках їх правову природу визначають тяжкість шкоди, небезпечність способів, форма і сту-

пінь вини, мотиви, мета, повторність та інші ознаки. Наприклад, у ст. 164 КпАП встановлено відповідальність за заняття господарською діяльністю без державної реєстрації або без спеціального дозволу (ліцензії), якщо їх одержання передбачене законом, а у ст. 202 КК ці діяння визнано злочином, якщо це було пов'язано з отриманням особою доходу у великих розмірах.

Порушення вимог законодавства про працю передбачене в ч. 1 ст. 41 КпАП як адміністративне правопорушення. Якщо ж таке правопорушення було грубим, то воно є злочином і тягне за собою кримінальну відповідальність на підставі ст. 172 КК України [3, с.80].

Отже, злочини і адміністративні правопорушення посягають на однакові за своїм характером об'єкти, які становлять суспільну небезпеку.

Список літератури:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X (станом на 26.10.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Сташис В. В. Кримінальне право України загальна частина підручник / В. В. Сташис, В. Я. Тацій. – Харків, 2010. – 454 с. – (Право). – (4-ге видання,перероблене і доповнене).

ФОРМУЛЯРНЫЙ ПРОЦЕСС В РИМСКОМ ПРАВЕ И ЕГО ОСНОВНЫЕ ЧЕРТЫ

Забирова А.Ф., Мангутова А.Р.

студентки 1 курса юридического факультета Стерлитамакского филиала Башкирского Государственного университета

Научный руководитель: *Стуколова Л.С.* - старший преподаватель кафедры теории и истории государства и права Стерлитамакского филиала Башкирского Государственного университета

Ключевые слова: Римское право, претор, судья, формула, легисакционный процесс.

Keywords: Roman law, praetor, judge, formula, legal process.

В древнеримском государстве как таковой системы судебных органов не существовало, но нельзя говорить о том, что судопроизводство не имело место быть. Лишь в VI в. до н. э. с образованием Рабовладельческой республики появились магистратуры, которые выполняли ряд судебных функций. К таковым магистратурам относились: народные трибуны, претор и диктаторы. Все они, обладая рядом полномочий, вершили суд в Древнем Риме.

Так, например, народные трибуны имели право, по своему усмотрению, арестовывать человека и производить его допрос, диктатор же мог выносить любые решения по возникшим вопросам без права их обжалования. К полномочиям претора относились, в частности, процессуальные действия, иногда же они могли выступать в роли судьи. Они имели право осуществлять интердикты, то есть распоряжения о немедленном прекращении каких-либо действий, нарушающих обще-

ственный порядок и интересы граждан. Так же, данный магистрат обладал правом производить реституцию, или восстановление в первоначальное положение. Это означало, что в особых действиях претор позволял уничтожить наступившие юридические последствия в силу признания несправедливым применения общих норм права[2].

С течением времени, преторы стали использовать упрощенный порядок заявлений истца и возражений ответчика с вручением истцу записки – формулы, адресованной судье, в которой содержались предписания для дальнейшего разрешения дела. Так, данный процесс, пришедший на смену легисакционному, стал именоваться формулярным.

Как говорилось выше, главной особенностью данного процесса является ее упрощенный вид в виде составления записки – формулы. В ней были указаны непосредственно имя назначенного судьи для разрешения дела, условия

спора, возникшего между истцом и ответчиком (часть формулы *Intentio* – обвинение), состав дела, фабула, перечисляющая юридические факты, которые создавали право истца и обязанности ответчика (часть формулы *Demonstratio* – *demonstratio*), а также условия удовлетворения либо же отказа в удовлетворении предъявленного иска (часть формулы *Condemnatio* – *condemnation*).

Также, некоторые исследователи отмечают, что в формуле могут быть и дополнительные части. Так, используется *praescriptio* (прескрипция), которая шла непосредственно сразу после имени судьи и ставила возможность начать процесс в зависимости от выявления определенных обстоятельств. Составлялась в интересах истца, если контракт не имел названия в гражданском праве или истец хотел взыскать часть того, что должен ответчик, в интересах ответчика – если он утверждал, что до этого дела должно быть рассмотрено более важное дело. *Exceptio* (исключение) явилось возражением ответчика на иск. Она следовала за интенцией, если ответчик отрицал иск, если не возражал против иска, но отрицал свою обязанность исполнить требования или если возражал против исковых требований, указанных в интенции [1, с.29].

В свою очередь, формулярный процесс делился на две части. Первую часть составляла стадия, при которой истец излагал свое возражение в любой удобной для него форме. Претор, учитывая все стороны изложенного,

составлял письменную формулу, которая являлась юридическим закреплением изложением истца. Данная записка передавалась судье на рассмотрение. Таким образом, наступает следующая стадия формулярного процесса *in iudicio*, которая заключалась в непосредственном процессе с участием судьи. Данная стадия всегда начиналась с устного изложения сторонами возникшего спора своих возражений, затем заслушивались доказательства в свою сторону, и в конечном счете судья излагал исход и решение сложившего спора.

Однако, в целом, введение формулярного процесса оказалось мощным средством совершенствования римского права посредством преторского вмешательства в процесс. Поскольку составление формулы было в его руках, он мог отказать истцу в его гражданском иске (*actiones civiles*), полагая, что защита его гражданского права в данных условиях окажется несправедливым делом. Таким образом, претор мог парализовать действие норм гражданского права, которые уже не отвечали критериям справедливости (*equitas*) [3].

Стоит заметить, что формулярный процесс, имевший место быть в Римском праве, находит отголоски в современном гражданском процессе. Это выражается в том, что судья, имея перед собой определенную фабулу, точно определяет сторон спора и их возражения, учитывает совершенные досудебные действия и перечень предложенных доказательств. Правда, отличием выступает то, что в данной

фабуле нет рекомендаций для дальнейшего разрешения дела.

Конечно, можно еще привести ряд отличий формулярного процесса от нынешнего, но все же стоит отметить, что именно этот процесс положил основу современному гражданскому процессу, и совершенствуясь, переходя на другую ступень развития, он развил базовую систему судопроизводства.

Список использованных источников:

1. Новицкий И.Б. Римское право, – Изд. 6-е, –М., 2008–245с.
2. О. И. Гордеев. Римский Суд // Римское Право. Конспект Лекций. – СПб.: ООО «Издательство “Сова”», 2011. – С. 160.
3. РИМСКИЙ ГРАЖДАНСКИЙ ПРОЦЕСС // УЧЕБНЫЙ ПОРТАЛ РУДН. URL: http://web-local.rudn.ru/web-local/uem/ido/rim_p/G4.htm (дата обращения: 17.12.2017).

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНСТИТУЦІЇ КОРОЛІВСТВА СЕРБІВ, ХОРВАТІВ ТА СЛОВЕНЦІВ 1921 Р.

Чернік С.Д.

кандидат історичних наук, доцент,
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

Ключові слова: Королівство сербів, хорватів та словенців, Конституція, Король, Народна скупщина, Рада міністрів.

Keywords: Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes, Constitution, King, National Assembly, Council of ministers.

Після створення Королівства сербів, хорватів та словенців (далі – Королівство СХС) 1 грудня 1918 року постало питання про конституційне закріплення форми новоствореної держави. 28 червня 1921 року у день Св. Вида Установчі збори Королівства СХС ухвалила Конституцію, яка в історію ввійшла під назвою Видовданська.

Конституція Королівства СХС 1921 р. складалася з XIV розділів, що включали 142 статті [1]. У першому розділі Конституції “Загальні положення” вказувалося, що Королівство сербів, хорватів та словенців є конституційною, парламентською та спадковою монархією. Також містився опис герба нової держави, складовими якого були герби сербів, хорватів та словенців.

Другий розділ “Основні права та обов’язки громадян” регулював правовий статус громадян Королівства СХС. Зокрема, закріплювалися принцип єдиного громадянства в державі (ст. 4), права людини на особисту свободу, не-

доторканість її життя та житла (ст. 5-11), свобода совісті (ст. 12), друку (ст. 13), право на зібрання (ст. 14) та звернення до державних органів (ст. 15) й до суду (ст. 18), право на освіту (ст. 16), на таємницю листування (ст. 17). Обов’язки громадян розкривалися у статті 21 та полягали у наступному: дотримання законів, служіння загальнодержавним інтересам, захист батьківщини та сплата податків. Соціальні та економічні права закріплював третій розділ.

Четвертий розділ “Державна влада” містив загальну характеристику структури органів державної влади Королівства СХС. У цілому існувало три гілки влади: законодавча, виконавча та судова. Законодавча влада здійснювалася спільно Королем та Народною скупщиною (ст. 46). Виконавча – Королю, який здійснював її через призначуваних відповідальних міністрів (ст. 47). Судова влада належала судам, що здійснювали судочинство відповідно до закону та виносили рішення від імені короля (ст. 48) [1].

Розділ п'ятий Конституції Королівства СХС надавав досить широкі повноваження правителю держави. Король затверджував та оприлюднював закони, призначав державних посадовців та надавав військові звання. Він був верховним головнокомандувачем (ст. 49), мав право помилювання (ст. 50), представляв державу на міжнародній арені (ст. 51). Король скликав Народну скупщину на чергові та позачергові сесії. Також він міг її розпустити, проте тільки за згодою усіх міністрів (ст. 52). Окремий розділ присвячувався інституту регентства (ст. 60-68).

Відмітимо, що повноваження Народної скупщини розкривалися у сьомому розділі. Так, обиралася вона шляхом загального, рівного, прямого та таємного голосування на чотири роки (ст. 69). На засідання народні представники збиралися 20 жовтня кожного року, якщо представники не були скликані раніше за вказівкою Короля (ст. 75). Засідання вважалися правомочними у разі присутності третини народних представників (ст. 85). Голосування у скупщині було відкритим (ст. 86) [1].

Розділ восьмий “Виконавча влада” закріплював повноваження Короля та Ради міністрів у цій сфері. Міністри призначалися Королем (ст. 90), які відповідальні перед ним та Народною скупщиною (ст. 91). Цей орган влади мав право видавати укази, необхідні для реалізації законів. Разом з тим, Народна скупщина могла скасувати їх (ст. 94). На місцях (община, повіт та область) шляхом виборів формували-

ся органи самоврядування (ст. 96). У статті 103 Конституції Королівства СХС визначено перелік основних повноважень Ради міністрів.

Розділ дев'ятий “Судова влада” встановлював, що правосуддя в державі здійснювалося судами, які проголошувалися незалежними. Найвищою касаційною інстанцією була касаційна палата у Загребі, котра розглядала спори щодо компетенції між адміністративною, цивільною або військовою та судовою владою й спори між адміністративними судами та судами загальними (ст. 110) [2, 343]. У десятому та одинадцятому розділах Конституції закріплювалися повноваження державних органів влади у фінансовій, майновій та військовій сферах.

Дванадцятий розділ регулював порядок внесення змін до основного закону держави. Тринадцятий та чотирнадцятий розділи містили порядок введення в дію норм нової Конституції Королівства СХС [1].

Таким чином, Конституція сербів, хорватів та словенців 1921 р. закріпила конституційний лад держави та проголосила Королівство СХС конституційною, парламентською та спадковою монархією.

Література

1. Устав Краљевине Срба, Хрвата и Словенава од 28. јуна, 1921. год., Београд: Издавачка књижарница Геце Кона, 1921. – 48 стр.
2. Јеротијевић З. Историја државе и права: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dokumen.tips/documents/istorija-prava-i-drzave.html> (Дата звернення: 29.10.2018).

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ – ЗЛОЧИН МІЖНАРОДНОГО ХАРАКТЕРУ. ДОСЛІДЖЕННЯ АНТИСОЦІАЛЬНОГО ЯВИЩА ТА ЙОГО ПРОТИДІЯ

Шостак Юлія Олександрівна

Студентка 3 курсу

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Україна Науковий керівник: Климюк Ірина Миколаївна викладач кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Україна

Ключові слова: торгівля людьми, експлуатація, сексуальна експлуатація, трудова експлуатація, трансплантація органів, протидія, профілактика, боротьба, потерпілий, жертва, надання допомоги

Keywords: trading in people, exploitation, sexual exploitation, labour exploitation, transplantation of organs, counteraction, prophylaxis, fight, victim, victim, grant of help

На сьогоднішній день торгівля людьми є небезпечним видом злочинного бізнесу, що обумовлено грубим порушенням прав людини, закріплених Конституцією України та міжнародними нормами. Зокрема, стаття 3 Конституції України проголошує, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Забезпечення цих прав є головним обов'язком держави[3; ст.3]. Тому серед порушень прав людини цей вид злочину особливо привертає увагу.

Актуальність обраної теми полягає в тому, що індустрія торгівлі живим товаром, набираючи обертів швидкими темпами, на сьогоднішній день досягла рівня одного з найбільш прибуткового кримінального бізнесу у світі. Згідно з оцінками експертів Організації Об'єднаних Націй, цей вид злочину

посідає третє місце за рівнем прибутковості після торгівлі наркотиками та зброєю. Щорічно жертвами таких злочинів стають мільйони людей. Однак, незважаючи на таку невтішну статистику, в Україні залишається невирішеною низка проблем, пов'язаних із правовим регулюванням різних аспектів протидії торгівлі людьми.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз проблем пов'язаних з незаконною торгівлею людьми на науковому рівні розпочався на початку ХХ століття. Серед українських вчених, науковців, які приділили цьому питанню увагу є: К.Б. Левченко, А.В. Орлеан, Б.В. Лизогуб, В. М. Підгородинський, О. М. Ємець, Ю.С. Нагачевська та інші. Проте, незважаючи на інтерес юридичної науки до розгляду даної проблеми, в умовах сучасності, з'являються нові тенденції в цій злочинності, і тому обрана тематика не

втрачає своє актуальності до сьогодні.

Виклад основного матеріалу. Історично, проблема торгівлі людьми має глибоке коріння, – суспільство на різних етапах свого розвитку по-різному ставилось до неї. Лише на початку ХХ ст. розпочинається міждержавна взаємодія, в рамках якої світове співтовариство розглядає торгівлю людьми як проблему злочинності. Починаючи з ХХ ст. міжнародна спільнота починає приділяти значну увагу боротьбі з цим явищем. Засвідченням цього є ряд нормативно-правових актів, з цього питання, зокрема, у 1949 році приймається Конвенція «Про заборону торгівлі людьми та експлуатації проституції третіми особами». У листопаді 2000 року у Нью-Йорку приймається Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності, що сприяє міжнародному співробітництву для запобігання транснаціональній організованій злочинності і боротьбі з торгівлею людьми[7]. І тому ж році приймається Протокол про попередження та припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дівчатами і покарання за неї, який доповнює дану Конвенцію ООН. Він вперше дає перше сучасне міжнародно-визнане визначення терміну «торгівля людьми» [8;ст.3].

Сьогодні термін «торгівля людьми» застосовується до різних форм експлуатації та різних видів жертв. Об'єктом цього злочину може стати будь-хто незалежно від статі, віку, соціального становища тощо. Форми вербування, перевезення та експлуатації жертв теж

різняються. Злочинці знаходять своєрідне «застосування» для кожної жертви задля власних прибутків. Торгівля людьми є дуже серйозним злочином та жорстоким порушенням прав людини. Щорічно тисячі чоловіків, жінок та дітей потрапляють до рук торговців людьми як у своїх країнах так і за кордоном. Це один із тих видів злочину, який постійно «вдосконалюється». Виникають нові форми, методи, способи здійснення цього виду злочинності. Існує декілька видів торгівлі людьми, але об'єднує їх спільна риса: зловживання внутрішньою вразливістю потерпілих.

Торгівля людьми з метою сексуальної експлуатації є найбільш розповсюдженим різновидом торгівлі людьми у всьому світі. Пояснити це можна тим, що така злочинна діяльність приносить значні прибутки. Типовими жертвами торгівлі стають молоді жінки та дівчата, які відчувають на собі прояви бідності, дискримінації з боку забезпеченого населення, не мають доступу до отримання освіти та можливості працевлаштування на достойну роботу. Однак ці причини не можна віднести до всіх жертв торгівлі. До кількості жертв інколи приєднуються освічені жінки з достатнім рівнем життя, яких приваблює більш високий соціальний статус, а також уявний «блиск» життя в країнах Західної Європи.

Трудова експлуатація – це ще один різновид такого негативного явища, як торгівля людьми. Показники рівня безробіття в Україні є дуже високими. Це можна пояснити тим, що багато

українців не забезпечені робочими місцями, а ті, хто навіть працевлаштувався на Батьківщині їдуть за кордон з метою пошуку високооплачуваної роботи. Більшість працюючих за кордоном не є офіційно працевлаштованими, що підвищує ймовірність їх експлуатації як дешевої робочої сили. Проте навіть при виїзді на роботу за межі країни на законних підставах залишається високою небезпека опинитися в руках правопорушників, які діють за шахрайськими схемами з метою наживи. Від злочину торгівлі людьми з метою експлуатації праці страждають представники як чоловічої, так і жіночої статі, представництво яких значною мірою залежить від фізичного навантаження, необхідного для виконання роботи, на яку вербують людину. Жінок частіше експлуатують у сільськогосподарських та хатніх роботах, в якості різноробочих на приватних підприємствах, медсестер та працівників роздрібній торгівлі. Тоді як чоловіків частіше визискують на будівництві, лісоповалах, приватних підприємствах, у риболовецькій галузі, каменоломнях, шахтах тощо. Але відомо багато випадків, коли представники обох статей експлуатовалися одночасно на роботах в закритих фермерських господарствах чи на підпільних підприємствах[5;с.17-18]. Однак, торгівля людьми даного різновиду не означає експлуатацію праці за кордоном. Дуже часто, зустрічаються такі непоодинокі випадки в Україні. Незважаючи на те, що Україна скоріше фігурує як країна-постачальник жертв, у

трудовах іммігрантів, переважно з бідних країн, є загроза стати жертвою трудової експлуатації.

Ще одним прибутковим злочинним бізнесом є торгівля людьми з метою вилучення органів. За даними Організації об'єднаних націй щорічно жертвами даного злочинну стають близько 4 млн. людей. Така незаконна діяльність, що спрямована на позбавлення органів, тканин або клітинного матеріалу для наживи є найбільш латентним злочином, їх величезна кількість не виявляється, що робить цей вид злочину досить вигідним. Більше всього зустрічаються випадки, коли особу залишають клітинного матеріалу шляхом обману, рідше через примус. Особливостями вчинення даного злочину є те, що суб'єктом злочину обов'язково виступає злочинне угруповання, членами якого в першу чергу стають медичні працівники (лікарі швидкої медичної допомоги, анестезіологи-реаніматологи, хірурги, операційні сестри, судово-медичні експерти та ін.), а також інші особи, які є посередниками між замовниками та донорами. Найчастіше реципієнти потребують нирки. Процедура трансплантації зазначеного органу не є складною у порівнянні з іншими органами, а також вилучення однієї нирки, частіше всього не призводить до летальних випадків жертви.

Варто зазначити ще про два поширені різновиди торгівлі людьми, – це злочини з метою втягнення у злочинну діяльність та з метою використання у збройних конфліктах. Останній вид

своїми жертвами обирає здебільшого чоловіче населення, тоді як перший залучає й дітей. Як показує практика, дітей, які стали жертвами таких злочинів об'єднує їхній соціальний статус у суспільстві. В першу чергу це діти-сироти, або діти із неблагополучних родин. Також це діти з бідних сімей, які не мають можливості отримувати освіту, здобувати професію та інші соціально-вразливі верстви. Чоловіків залучають до участі у збройних конфліктах в країнах з постійно напруженою військовою ситуацією. Як показує практика, це країни Близького Сходу та країни Латинської Америки. На сьогодні в Україні проводяться заходи щодо запобігання вербуванню та використання дітей у воєнних діях і збройних конфліктах, виявленню завербованих дітей та звільненню їх від військової служби.

Природа виникнення та поширення зазначеного явища залежить від багатьох факторів, які зумовлюють поширення даного явища. Загалом усі причини прийнято розділяти на дві основні групи – це внутрішні та зовнішні. Серед внутрішніх прийнято виділити: економічні, соціальні, психологічні та правові. На сьогоднішній день, економічні чинники складають найбільшу групу причин, оскільки саме економічна ситуація в країні штовхає людину до пошуку кращого життя за кордоном, та на заробіток «легких грошей» в межах своєї країни. Тому до даної групи причин можна сміливо віднести економічну нестабільність у державі; наявність тіншової

економіки; деформацію у сфері розподілу благ; порушення принципів соціальної справедливості; соціальну нерівність у країні; високий рівень безробіття; обмеженість можливостей працевлаштування, та відповідно, низький рівень матеріальних доходів населення; низький рівень життя більшої частини населення. Важливими є соціальні чинники, які впливають на поширення цього виду злочинності. Серед них виокремлюють: Соціальні передумови, це: наявність насильства в сім'ї; очікування фінансової допомоги від одного з членів сім'ї; виїзд членів родини за кордон; авторитарна поведінка батьків (жорстоке поводження та занедбаність часто з боку батьків, членів родини або оточення); розлучення; низький рівень освіти; слабкі професійні навички. Дуже часто діти стають об'єктами торгівлі через недостатню увагу з боку батьків. Поведінка батьків (вживання алкоголю, наркотичних речовин та залежність від них, кримінальна діяльність) змушує дітей заробляти «власний шматочок хліба». На жаль, недостатньо уваги приділяється дослідженню психологічних причин. Зокрема, це кризовий стан, у якому перебувають нині громадяни, призводить до зменшення відчуття самозахисту, погіршення психологічного самопочуття людей. До правових чинників належить відсутність, з одного боку, дієвої системи захисту потерпілих, недостатня захищеність українських громадян від дій торговців «живим товаром» як в Україні, так і за її межами, а з іншого – покарання зло-

чинців. Особливо відчутною є проблема правового захисту наших громадян, котрі мешкають за кордоном [2;с.242].

І остання, не менш важлива група причин – це зовнішні чинники. Вільна еміграція громадян України є позитивним фактором, який дійсно може допомогти людині реалізуватися та мати краще життя за кордоном. Однак, також цей фактор усуває перешкоди під час продажу людей в інші країни. Зовнішніми причинами торгівлі людьми можна вважати стійку тенденцію до глобалізації, збільшення розриву між багатими й бідними державами, формування міжнародних кримінальних об'єднань [1; с. 37].

Загалом подолання зазначеного явища здійснюється трьома способами: попередження, боротьба та надання допомоги та захисту потерпілим. Заходи соціальної профілактики торгівлі людьми обов'язково мають враховуватися в програмах, спрямованих на боротьбу з наведеним явищем. Щодо правових заходів профілактики, необхідно продовжувати роботу щодо вдосконалення національного законодавства у сфері боротьби з торгівлею людьми. Боротьба зі злочинністю, пов'язана з торгівлею людьми потребує значних зусиль та злагодженої роботи усіх правоохоронних органів. Ефективність результату полягає в своєчасному виявленні, розслідуванні та покаранні злочинців. Першочерговим завданням є виявлення (ідентифікація) жертви. Постановою КМУ «Про затвердження

Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми» визначена процедура встановлення статусу особи, яка потерпіла від даного явища[6]. Однак, цей порядок застосовується до осіб, що самостійно звернулися до правоохоронних органів за допомогою. Варто зазначити, що багато жертв не хочуть себе видавати за потерпілих, що ускладнює боротьбу з торгівлею людьми, оскільки саме свідчення жертв є підставою для порушення кримінального провадження. Правоохоронні органи повинні сповідувати принцип, в основу якого покладено інтереси потерпілої особи, її права людини, та заохочувати особу до участі в кримінальному процесі. В даному випадку необхідно надати жертвам безпечні умови на всіх стадіях кримінального провадження. Забезпечення належного рівня надання правових консультацій та інформування жертв досліджуваного злочину про хід розслідування та розгляд справ – важлива умова ефективної боротьби з даним явищем. Варто пам'ятати про те, що після того, як були внесені відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань необхідно швидко скоординувати роботу оперативних працівників щодо перевірки за закріплення доказової бази. Доказовими матеріалами можуть слугувати міграційні картки, фальшиві трудові договори та будь-які інші документи, які пов'язані з роботою мігранта. Своєчасне виявлення злочинців та перешкоджання у повторному вчиненні вербування потенційно мо-

жуть учинити злочини, пов'язані з торгівлею людьми, або готуються до їх учинення, а також здійснення відповідної профілактичної роботи є основною функцією підрозділів боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми Національної поліції України. Для виявлення постраждалих правоохоронні органи можуть вдаватися до таких дій: перевірка закладів, де може здійснюватися експлуатація людей у проституції та примусовій праці; робота з особами, що займаються жебрацтвом, особливо неповнолітні та люди з фізичними вадами. Однак, правоохоронні органи у більшості випадках лише знаходять постраждалих, а реальну допомогу не завжди отримують.

Відповідно до ст.16 Закону України «Про протидію торгівлі людьми» потерпіла особа має право на: медичну, психологічну, правову допомогу; одноразову матеріальну допомогу а також на тимчасове розміщення за бажанням (або в разі відсутності житла) в закладах допомоги для осіб, які постраждали від торгівлі людьми [9; ст.16]. Такі місця є необхідними іноземцям, що постраждали від торгівлі на території України. Однак, досить часто громадяни нашої держави потребують надання тимчасового притулку, оскільки після повернення на Батьківщину вони зустрічаються із людським осудом, внаслідок якого більшість жертв втрачають свої родини. Уникнути цього можливо шляхом зміни місця проживання. Втрата сім'ї, сором, страх заганяють жертву в «глухий кут». Ви-

ходом з такої ситуації потерпілі знаходять самогубство. Тому дуже важливе значення має психологічна реабілітація потерпілих, яка полягає у поверненні жертви до нормального ритму життя. Навчання та працевлаштування – є важливими умовами, щоб постраждалих знову віднайшов своє місце в суспільстві.

Варто зазначити, що допомога потерпілим від торгівлі людьми розуміє під собою не лише сприяння їх поверненню, реабілітації та реінтеграції, але й надання допомоги в реалізації їх права на справедливий судовий розгляд справи. Реалізація цього права, крім безпосереднього кримінального переслідування торговців людьми, передбачає також і право на отримання адекватної компенсації за завдані жертвам торгівлі людьми матеріальні збитки та моральну шкоду [4; с.411].

Окрім правоохоронних органів, соціальних служб, місцевих органів влади, допомогу потерпілими можуть надавати громадські та релігійні організації. Важливе значення серед організацій, що надають реальну допомогу потерпілим є Представництво Міжнародної організації з міграції (МОМ). Зокрема у 2017 році до Представництва МОМ в Україні звернулися за допомогою 1259 осіб. Представництво надавало психологічну, медичну, матеріальну та правову допомогу. Також МОМ підтримує роботу Медичного реабілітаційного центру, що надав безкоштовне комплексне медичне обслуговування особам із числа постраждалих, починаючи з 2002 року. У рамках програми МОМ зі

зміцнення економічного потенціалу понад 900 реабілітованих постраждалих осіб заснували свою підприємницьку діяльність, яка надала можливість отримати робочі місця. Крім того, податки, що надходили від їхньої діяльності збагачували державний та місцеві бюджети. Також відповідна організація активно співпрацює з правоохоронними органами, що сприяє розкриттю багатьох злочинів, пов'язаних з поширенням даного явища.

Висновки: Проблема торгівлі людьми суттєво впливає на життя людей, стабільність країн та викликає все більшу необхідність її дослідження та розробки ефективних засобів протидії серед міжнародної спільноти. Зменшення випадків цього злочину, а в майбутньому і взагалі її подолання неможливе без співпраці на державному та регіональному рівнях. Для вирішення даної проблеми необхідно скоординувати діяльність як правоохоронних органів, так урядових і неурядових організацій через попередження, боротьбу та надання допомоги і захисту потерпілим. Важливою запорукою боротьби з цим явищем виступає вдосконалення нормативно-правової бази у цій сфері. Оскільки торгівля людьми є проблемою комплексного характеру, тому її вирішення має здійснюватися усіма можливими засобами та способами.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ахтирська Н. М. Виявлення та припинення торгівлі людьми: навч.- практич. посіб.- Київ: Конус-Ю, 2009. – 212 с.

2. Дубина В. І. Запобігання торгівлі людьми оперативними підрозділами національної поліції України // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2016. – № 1. – С. 240-251.
3. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. –№ 30. – ст. 141.
4. Малярова В. О. Способи вчинення торгівлі людьми: питання систематизації // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. – 2015. – Вип. 2. – С. 105-113
5. Нагачевська Ю. С. Запобігання та протидія торгівлі людьми на національному та міжнародному рівні / Ю. С. Нагачевська // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія юридична. – 2015. – Вип. 1. – С. 405-415.
6. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми: Постанова КМУ від 22.08.2012 №783 Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/783-2012-p>
7. Про затвердження Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми: Постанова КМУ від 23.05.2012 №417, Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/417-2012-p>
8. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми: Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_858
9. Про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї: Протокол що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності Прийнятий резолюцією 55/25 Генеральної Асамблеї від 15.11.2000р,Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_791

ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ СУРРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА В РОССИИ

Качер Ольга Владимировна

доцент кафедры гражданского права юридического факультета Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена, Россия, Санкт-Петербург

Ключевые слова: суррогатное материнство, искусственная репродукция человека, договор суррогатного материнства

Во второй половине 20-го века появились вспомогательные репродуктивные технологии (далее – ВРТ). Они включают в себя методы лечения бесплодия, при которых возможно все этапы зачатия и раннего развития эмбрионов осуществляются вне материнского организма, в том числе с использованием донорских и (или) крио консервированных половых клеток, тканей и репродуктивных органов и эмбрионов, а также суррогатного материнства. Применяются эти репродуктивные технологии и в России.

Порядок документального оформления в России родительских прав и обязанностей в отношении ребенка, рожденного в результате применения методов искусственной репродукции, определен в статьях 51-53 Семейного кодекса РФ (далее – СК РФ)[2]. Так, в соответствии с абзацем 2 пункта 4 статьи 51 СК РФ лица, состоящие в браке между собой и давшие свое согласие в письменной форме на имплантацию эмбриона другой женщине в целях его вынашивания, могут быть записаны родителями ребенка только с согласия женщины, родившей ребенка (суррогатной матери). Далее в абзаце 2 пун-

кта 3 статьи 52 СК РФ уточняется, что супруги, давшие согласие на имплантацию эмбриона другой женщине, а также суррогатная мать не вправе при оспаривании материнства и отцовства после совершения записи родителей в книге записей рождений ссылаться на эти обстоятельства.

Также отношения суррогатного материнства в России регулируются Федеральным законом «Об основах охраны здоровья граждан в РФ», Приказом Минздрава РФ «О порядке использования вспомогательных репродуктивных технологий, противопоказания и ограничения к их применению», а также в Федеральном законе «Об актах гражданского состояния»[3;4;5]. В пункте 9 статьи 55 Федерального закона «Об основах охраны здоровья граждан в РФ» суррогатное материнство определяется как вынашивание и рождение ребенка (в том числе и преждевременные роды) по договору, заключенному между суррогатной матерью (женщиной вынашивающей плод после переноса донорского эмбриона) и потенциальными родителями, чьи половые клетки использовались для оплодотворения, либо одинокой жен-

щиной, для которых вынашивание и рождение ребенка невозможно по медицинским показаниям). А в пункте 10 указанной статьи уточняется, что суррогатной матерью может быть женщина в возрасте от 20 до 30 лет, имеющая не менее одного здорового собственного ребенка, получившая медицинское заключение об удовлетворительном состоянии здоровья, давшая письменное информированное добровольное согласие на медицинское вмешательство. Женщина, состоящая в зарегистрированном браке, может быть суррогатной матерью только с письменного согласия супруга. Суррогатная мать не может быть одновременно донором яйцеклетки.

Интересно также положение пункта 24 статьи 24 проекта Федерального закона «О вспомогательных репродуктивных технологиях и прав граждан на их осуществление» [6], которое предусматривает, что женщина, давшая добровольное информированное согласие на применение программы суррогатного материнства, не имеет права отказаться от передачи рожденного ею ребенка лицам, заключившим с ней договор. При этом, следует отметить, что указанное положение, в случае принятия проекта закона, будет противоречить пункту 4 статьи 51 СК РФ. Вместе с тем, мы полагаем, что следует согласиться с проектом закона, так как суррогатная мать еще при вступлении в отношении суррогатного материнства знала о последствиях вступления в такие отношения. При этом действующая норма статьи 51 СК РФ позволя-

ет суррогатной матери «шантажировать» биологических родителей и ставить под вопрос право ребенка знать своих родителей, если это возможно, которое предусмотрено в Конвенции ООН «О правах ребенка» [1]. В этой связи нужно будет внести изменения в статью 51 СК РФ о том, что суррогатная мать после родов обязана передать ребенка биологическим родителям.

Также необходимо отметить, что в ряде европейских стран суррогатное материнство запрещено. Так, например, в Германии, реализация программ ВРТ регулируется принятым в 1991 году Актом (The Embryo Protection Act). Положения данного Акта разрешают лицам, состоящим в законном браке, пользоваться программами искусственного оплодотворения, кроме программы суррогатного материнства [8]. В России также позиция относительно суррогатного материнства не определена однозначно. Практика европейских стран заставляет законодателя задуматься о запрете суррогатного материнства в России, а не о дальнейшем его правовом регулировании. Есть сторонники мнения, что суррогатное материнство сродни «проституции» и «продажи детей» [9].

Мы же полагаем, что следует согласиться с мнением Попова Т.В., Авикиной Ю.С. и Дорогвал В.П. о том, что суррогатное материнство скорее положительное, а не отрицательное явление, так как «предоставляется реальная помощь людям, которые не могут иметь своего ребенка по состоянию здоровья и по каким-либо причинам

не хотят усыновить (удочерить) малыша из детдома» [7].

Литература

и нормативно-правовые акты:

1. Конвенция о правах ребенка. Принята и открыта для подписания, ратификации и присоединения резолюцией 44/25 Генеральной Ассамблеи ООН от 20 ноября 1989 г. Ратифицирована Верховным Советом СССР 15 сентября 1990 г.//Ведомости СССР. 1990. № 45. Ст. 955.
2. Семейный кодекс РФ от 20 декабря 1995 г. № 233-ФЗ в редакции от 03.08.21018).
3. Федеральный закон РФ от 15.11.1997 № 143-ФЗ «Об актах гражданского состояния» (в редакции от 03.08.2018).
4. Федеральный закон РФ от 21.11.2011 № 323 «Об основах охраны здоровья граждан» (в редакции от 03.08.2018).
5. Приказ Минздрава РФ от 30.08.2012 № 1012н «О применении вспомогательных репродуктивных технологий (ВРТ) и противопоказаниях и ограничению к их применению» (в редакции от 01.02.2018).
6. Сергеев Ю.Д., Лебедев С.В. и др. Проект Федерального закона «О вспомогательных репродуктивных технологиях и прав граждан при их осуществлении// Медицинское право. 2008.№ 2.
7. Попова Т.В., Авиканова Ю.С. и др. «Отношение общества к суррогатному материнству: опыт пилотного исследования в г. Ростов-на-Дону»././ Научно-практический журнал «Молодёжный научный вестник», май, 2016. С. 4.
8. Кокорин А.П. К вопросу о получении согласия суррогатной матери на запись родителями ребенка супругов, предоставивших свой генетический материал././ Семейное и жилищное право.- 2010. № 1. С. 30-33.
9. Понкин И., Понкина А. «Оценка суррогатного материнства с позиции права и биоэтики»././ Право и образование. 2014. № 10. С.97-109.